

WÓJT GMINY GRABOWO

**RAPORT
O STANIE GMINY GRABOWO
ZA 2024 ROK**

Grabowo 23 maja 2025 r.

Spis treści

I.	Realizacja polityk, programów i strategii	3
II.	Realizacja uchwał rady gminy	24
III.	Finanse gminy	34
IV.	Mieszkańcy gminy	37
V.	Ochrona zdrowia	37
VI.	Pomoc społeczna	38
VII.	Infrastruktura techniczna	44
VIII.	Gospodarka mieszkaniowa	45
IX.	Dostęp do informacji publicznej, petycje, skargi	46
X.	Organizacje pozarządowe	47
XI.	Ochrona przeciwpożarowa i ochrona porządku publicznego	47
XII.	Szkoły podstawowe i oddziały przedszkolne	49
XIII.	Biblioteka	57
XIV.	Ośrodek kultury	59
XV.	Przedsiębiorcy	61
XVI.	Ochrona środowiska	62
XVII.	Planowanie przestrzenne	63
XVIII.	Sprawy obywatelskie	64
XIX.	Podsumowanie	64

Na podstawie art. 28aa ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym Dz.U. z 2024 r. poz. 609) Wójt Gminy przedstawia niniejszym raport o stanie Gminy Grabowo za 2024 rok.

I. Realizacja polityk, programów i strategii

W Gminie Grabowo w 2024 r. obowiązywały następujące dokumenty strategiczne:

1. Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Grabowo na lata 2021-2027

Priorytety i kierunki działań:

1) Przestrzeń gminy sprzyjająca mobilności mieszkańców.

Priorytet 1.1. Inwestycje w zakresie infrastruktury drogowej.

Rozbudowa, przebudowa, modernizacja dróg gminnych na terenie Gminy i zakupy inwestycyjne związane z drogownictwem.

1. Inwestycje realizowane w ramach Programu Inwestycji Strategicznych Polski Ład:

- a) przebudowy drogi gminnej w miejscowości Kownacin 2 699 975,25 / Polski Ład 2 520 381,58 zł, środki gminy 179 593,67 zł/
- b) przebudowy drogi gminnej w miejscowości Marki - Surąły 4 278 373,23 / Polski Ład 4 007 765,01 zł, środki gminy 270 608,22 zł/
- c) przebudowy drogi gminnej w miejscowości Kurkowo-Romany 2 937 621,18 / Polski Ład 2 825 826,10 zł, środki gminy 111 795,08 zł/
- d) przebudowy drogi gminnej w miejscowości Wiszowate-etap I 397 365,49 / Polski Ład 345 473,29 zł, środki gminy 51 892,20 zł/
- e) przebudowy drogi gminnej w miejscowości Milewo- Gałązki 847 246,26 / Polski Ład 791 868,95 zł, środki gminy 55 377 31 zł/
- f) przebudowy drogi gminnej w miejscowości Konopki- Monety 5 297 152,38 / Polski Ład 4 944 586,38 zł, środki gminy 352 566,00 zł/.

2. przebudowa dróg w ramach Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych i Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg i zakupy inwestycyjne

- a) przebudowy drogi gminnej w miejscowości Ciemianka kol. Jodłówek 1 057 133,45 / Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg 618 247,18 zł, Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych 200 000 zł, środki gminy 238 886, 27 zł/
- b) Przebudowy drogi gminnej w miejscowości Grądy Michały 1 354 773,41 / Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg 438 600 zł, Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych 247 200 zł, środki gminy 668 973,41 zł/
- c) Przebudowy ul. Słoneczna w miejscowości Grabowo 405 042,95 / Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg 226 928,73 zł, środki gminy 178 114,22 zł/.
- d) Zakup Traktora z przyczepką waz osprzętem kwota 40 143,77 , Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych kwota 40 000 zł, 143,77 śr. własne gminy.

Remonty dróg finansowane ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg planowano w budżecie na kwotę 1 399 933,10, wykonano w 100 %. na remont dróg poniesiono :

- a) w miejscowości Pasichy- Grądy Możdzenie 646 280,78 / Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg 387 768,46 zł, środki gminy 258 512,32 zł/
- b) w miejscowości Kamińskie 753 652,32 / Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg 452 191,39 zł, środki gminy 301 460,93 zł/.

Łączna wartość inwestycji to 14 426 880,56 zł.

Priorytet 1.2. Inwestycje w zakresie oświetlenia ulicznego.

Modernizacja oświetlenia ulicznego w miejscowościach na terenie Gminy Grabowo. Projekt zakłada wymianę istniejących, nieenergooszczędnych, wyeksploatowanych i nieefektywnych opraw wysokoprężnych na nowoczesne oprawy ze źródłami światła typu LED celem zwiększenia efektywności energetycznej i ekonomicznej oraz uzyskania właściwych parametrów oświetlenia w miejscowościach Andrychy, Bagińskie, Chełchy, Ciemianka, Gnatowo, Golanki, Grabowskie, Grądy-Michały, Grądy Możdzenie, Guty Podleśne, Kamińskie, Konopki-Białystok, Konopki-Monety, Kownacin, Kurkowo, Łebki Duże, Łebki Małe, Łubiane, Marki, Milewo-Gałązki, Pasichy, Przyborowo, Rosochate, Siwki, Skroda Wielka, Stare Guty, Stawiane, Surały, Świdry-Dobrzyce, Świdry Podleśne, Wiszowate, Wojsławy, Żebrki.

Wydatki inwestycyjne w tym dziale zaplanowano w kwocie 600 800 na projekt pn. Rozświetlamy Polskę-modernizacja oświetlenia ulicznego na terenie Gminy

Grabowo, środki dotacji Polski Ład 585 200 zł, środki gminy 156 000 zł- wykonano dokumentację w kwocie 6000 zł, zadanie przeniesiono do realizacji na 2025 rok.

2) Gmina czysta i ekologiczna

Priorytet 2.1. Inwestycje w zakresie infrastruktury wodno-kanalizacyjnej.

Rozbudowa i przebudowa sieci wodociągowo – kanalizacyjnej, stacji uzdatniania wody i oczyszczalni ścieków na terenie gminy Grabowo.

W 2024 r. realizowano kolejny etap inwestycji obejmujący budowę kanalizacji sanitarnej dla miejscowości Golanki – Grabowskie - Świdry-Dobrzyce oraz przebudowę sieci wodociągowej w miejscowości Grabowo.

Inwestycja była realizowana w 3 etapach zakończyła się w 2024 roku. Całkowity koszt inwestycji to 9 993 750,00 zł. 5% wkład własny Gminy Grabowo wyniósł 499 687,50 zł.

Wydatki inwestycyjne w 20024 r. wyniosły 4 842 596, 25 zł.

Finansowanie ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład wyniosły 4 747 031,25 zł, zaś środki własne to 95 565,00 zł.

Inwestycja była realizowana w 3 etapach zakończyła się w 2024 roku. Całkowity koszt inwestycji to 9 993 750,00 zł. 5% wkład własny Gminy Grabowo wyniósł 499 687,50 zł.

Priorytet 2.2. Inwestycje w zakresie termomodernizacji i wykorzystania odnawialnych źródeł energii.)

Wydatki inwestycyjne dotyczyły termomodernizacji świetlic wiejskich w Chelchach 195 500 zł, Siwkach 351 700 zł i Konopkach-Białystok 477 674,62 zł. Razem 989 400 zł, w tym środki Wojewody 700 000 zł.

3) Aktywni i zintegrowani mieszkańcy

Priorytet 3.1. Inwestycje dotyczące oświaty:

- złożono wniosek „Posiłek w szkole i w domu”, doposażenie stołówki szkolnej w Grabowie,

- złożono wniosek dotyczący „Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0 na lata 2021-2025”, który został przyjęty do realizacji. W ramach programu zakupiono 109 książek do biblioteki szkolnej oraz regały w SP Grabowo, na łączną kwotę 15.000,00 zł, w tym 12.000,00 zł dofinansowania ze środków Wojewody Podlaskiego.

Priorytet 3.4. Działania w zakresie promocji i zachowania dziedzictwa kulturowego oraz aktywizacji kulturalnej mieszkańców.

- Częściowo zrealizowano projekt Przebudowa, renowacja i remont budynku dworu w Grabowie (rok bud. 1852-1865) Etap I.

Wydatki ze środków przyznanych z Funduszu Inwestycji Strategicznych Polski Ład na 2024 r. wyniosły 1 490 538,32 zł..

- Rozpoczęto roboty budowlane przy dalszych etapach inwestycji Przebudowa, renowacja i remont budynku dworu w Grabowie (rok bud. 1852-1865).
 - Etap II. Polegający na robotach budowlanych wewnątrz budynku (m.in. ułożenie posadzek, montaż stropów i schodów, układanie płytek, malowanie ścian itp.). wartość robót 1.970.000,00 zł, dofinansowano ze środków Polski Ład, termin wykonania do 31.12.2025 r.
 - Etap III- elewacja budynku- wartość robót 715.500,97 zł, dofinansowano ze środków Polski Ład, termin wykonania do 31.08.2025 r.
- Podpisano umowy z wykonawcami na:
 - Renowację parku dworskiego w Grabowie Etap I w ramach VI edycji Rządowego Funduszu Polski Ład Program Inwestycji Strategicznych dedykowanego samorządom, w których funkcjonowały tzw. PGR-y na kwotę 1 353 000,00 zł.

Inwestycja jest realizowany w formie zaprojektuj i wybuduj. W ramach przedsięwzięcia wykonany zostanie projekt techniczno-budowlany, uzyskane niezbędne pozwolenia. Prace będą polegały na remoncie mostu, drogi, wykonaniu ścieżek przy altance, lamp ulicznych. Termin wykonania do

31.08.2025 r.

- Wykonanie ogrodzenia zabytkowego parku w Grabowie w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków Edycja 2 na kwotę 260 000,00 zł.
- Zorganizowano 105-lecie Ochotniczej Straży Pożarnej w Grabowie. Uroczystość zaczęła się od mszy świętej w kościele pw. Jana Chrzciciela w Grabowie, skąd strażacy tradycyjnym przemarszem przy akompaniamencie Orkiestry Dętej udali się na plac przed Ośrodkiem Zdrowia w Grabowie. Podczas uroczystości odznaczono 28 strażaków z OSP Grabowo. Następnie rozpoczął się festyn strażacki, w którym można było skosztować posiłków od KGW, zobaczyć pokazy strażackie i uczestniczyć w występach zespołów muzycznych. Koszt organizacji imprezy wyniósł : 20.000,00 zł wkład własny gminy, pozostałe koszty około 50.000,00 zł zostały sfinansowane ze środków własnych OSP Grabowo na które składały się darowizny od sponsorów zewnętrznych pozyskanych w ramach reklamy.

Priorytet 3.6. Działania z zakresu wzmocnienia potencjału instytucjonalnego Gminy.

Rozpoczęto realizację projektu „Cyberbezpieczny samorząd”. Celem projektu jest zwiększenie bezpieczeństwa informacji poprzez wzmocnienie odporności Gminy oraz zwiększenie jej zdolności do skutecznego zapobiegania incydentom bezpieczeństwa teleinformatycznego, wykrywania ich i reagowania na nie. W Zakup nowego serwera, zakup oprogramowania antywirusowego, UPS, usługi szkoleniowe itp., mające na celu zwiększyć bezpieczeństwo cyfrowe w Urzędzie Gminy Grabowo. Dofinansowano ze środków UE oraz Centrum Projektów Polska Cyfrowa. Termin realizacji zadania do 02.04.2026 r.

Zaplanowane wydatki na kwotę 262 605 zł na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych. Zrealizowano w kwocie 11 070 zł - całość finansowana ze środków unijnych. Zadanie to inwestycja dwuletnia, przeniesiona do ostatecznej realizacji na 2025 rok.

Poprawa funkcjonalności i atrakcyjności strony internetowej gminy Grabowo.

W miarę możliwości finansowych doskonalono i uatrakcyjniano stronę internetową gminy Grabowo.

2. Studium uwarunkowań i kierunków przestrzennego zagospodarowania i miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego gminy Grabowo.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Grabowo, zostało przyjęte uchwałą Nr VI/41/03 Rady Gminy Grabowo z dnia 16 lipca 2003 r. Do 2024 r. dokonano trzech zmian studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania Gminy Grabowo.

3. Program współpracy z organizacjami pozarządowymi na 2024 r.

Uchwała nr L/269/23 Rady Gminy Grabowo z dnia 20.12.2023 r., w sprawie przyjęcia „Programu współpracy Gminy Grabowo z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami na 2024 r.

Dziedziny priorytetowe:

- z zakresu kultury fizycznej i sportu;
- z zakresu turystyki;
- z zakresu kultury, dotyczące przedsięwzięć kulturalnych mających szczególnie na celu wzbogacenie oferty kulturalnej Gminy;
- w zakresie opieki nad zabytkami;
- odtworzenie i podtrzymywanie tradycji wojskowych i patriotycznych;
- poprawa walorów estetycznych, krajobrazowych i turystycznych regionu oraz ich promocji;
- promocja Gminy Grabowo.

Cele Programu to:

- równy dostęp do informacji oraz wzajemne informowanie się o planowanych kierunkach działalności i współdziałaniu w celu zharmonizowania tych kierunków (stosownie do ustawy o dostępie do informacji publicznej);
- zlecanie realizacji zadań publicznych przez organizacje pozarządowe poprzez powierzenie wykonywania zadań publicznych, wraz z udzielaniem dotacji na finansowanie ich realizacji lub wspieranie wykonywania zadań publicznych wraz z udzieleniem dotacji na ich dofinansowanie;

- współpracę na zasadach: pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji i jawności;
- współdziałanie w pozyskiwaniu środków finansowych z innych źródeł, w szczególności z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej;
- udział podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego w działaniach programowych samorządu;
- umowy o wykonanie inicjatywy lokalnej na zasadach określonych w Ustawie;
- umowy partnerstwa określone w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 roku o zasadach prowadzenia polityki rozwoju;
- udzielanie bądź wynajmowanie na preferencyjnych warunkach lokali na spotkania podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego;
- promocję działalności podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego w mediach;
- tworzenie wspólnych zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym, złożonych z przedstawicieli organizacji pozarządowych, podmiotów wymienionych w art.3 ust.3 ustawy oraz przedstawicieli właściwych organów administracji publicznej.

Wykonanych wydatków nie wykonano. W ramach trybu małej dotacji nie wpłynął żaden wniosek o dofinansowanie zadania publicznego.

4. Gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałanie narkomanii na 2024 r.

Program został uchwalony na mocy Uchwały Rady Gminy Grabowo Nr XXXVI/183/22 z dnia 31 marca 2022 r. na lata 2022-2025

Diagnoza uzależnień.

W Grabowie od wielu lat realizuje się działania w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii. Prowadzone są one m.in. przez GKRPAiPN, Ośrodek Pomocy Społecznej w Grabowie, szkoły podstawowe, Policję oraz uprawnione organizacje pozarządowe. GKRPAiPN przeprowadza rozmowy interwencyjno – motywacyjne z osobami nadużywającymi alkohol. Motywuje do zachowania abstynencji lub do podjęcia dobrowolnego leczenia. Na podstawie badań psychologiczno – psychiatrycznych przeprowadzonych przez biegłych sądowych, z których to może wynikać, iż uczestnik postępowania jest osobą uzależnioną, komisja kieruje wnioski do Sądu Rejonowego w

Łomży w sprawie przymusowego leczenia odwykowego. W przypadku używania narkotyków skalę problemu na poziomie lokalnym można ocenić tylko na podstawie danych ogólnokrajowych. W powiecie kolneńskim oraz w gminie brak jest specjalistycznej placówki zajmującej się tym zagadnieniem, co utrudnia ocenę skali tego zjawiska. Na terenie gminy funkcjonują 3 szkoły podstawowe, co świadczy o dużej ilości młodych ludzi, którzy mogą być zagrożeni substancjami psychoaktywnymi. Dlatego też działania profilaktyczne powinny być ukierunkowane szczególnie na dzieci i młodzież.

Działania:

- zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla uzależnionych od alkoholu i narkomanii i osób zagrożonych uzależnieniem,
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć pozalekcyjnych.
- wspomaganie działalności instytucji stowarzyszeń, organizacji pozarządowych osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii.
- podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.130 i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Ze środków uzyskanych przez gminę z tytułu udzielonych zezwoleń na sprzedaż alkoholu, w 2024 r. sfinansowane zostały następujące wydatki:

- na przeciwdziałanie alkoholizmowi przeznaczono **31 953,00 zł**,
- na przeciwdziałanie narkomanii przeznaczono **6 000,00 zł**.

Wydatki te dotyczyły min.

- jednorazowe prelekcje, pogadanki	- 9 200,00 zł.
- festyny i inne imprezy plenerowe	- 25 000,00 zł.
- funkcjonowanie gminnej komisji	- 3 753,00 zł.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w roku 2024 w ramach swojej pracy:

- rozpatrzyła 10 wniosków;
- liczba osób objętych procedurą przez GKRPAiPN – 10 osób;
- liczba przeprowadzonych rozmów interwencyjno-motywujących z osobami używającymi substancji psychoaktywnych (alkohol) – 9;
- liczba przeprowadzonych rozmów z członkami rodziny osób uzależnionych – 4;
- liczba przeprowadzonych badań po skierowaniu przez komisje do biegłych sądowych – 2;
- liczba wniosków skierowanych przez GKRPAiPN do sądu w sprawie zastosowania leczenia odwykowego – 3.

Do gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych wpłynęło 10 wniosków o leczenie odwykowe, w stosunku do 3 osób zostały skierowane wnioski do Sadu.

5. Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy.

Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy został przyjęty uchwałą Nr L/270/23 Rady Gminy Grabowo z dnia 28 grudnia 2023 r.

Polityka mieszkaniowa obejmuje sprawy gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Grabowo oraz sprawy gospodarowania nieruchomościami gminy.

Majątek mieszkaniowy zarządzany jest przez kierowników jednostek organizacyjnych gminy - dyrektorów szkół w Grabowie, Suralach i Konopkach - Monetach i bezpośrednio przez Urząd Gminy.

Mieszkaniowy zasób Gminy Grabowo na dzień 31 grudnia 2024 r. obejmował 19 lokali mieszkalnych o łącznej pow. 1056,01 m², w tym 4 lokale socjalne o łącznej pow. 173 m².

W instalację wodno-kanalizacyjną wyposażonych jest 100% lokali, w instalację centralnego ogrzewania 94,74 % lokali.

Zasady polityki czynszowej.

Program ustala następujące rodzaje czynszów:

- 1) za lokale socjalne;
- 2) za budynki i lokale mieszkalne.

Czynsz obejmuje koszty konserwacji i utrzymania technicznego budynku, w tym koszty utrzymania wszystkich pomieszczeń przeznaczonych do wspólnego użytkowania.

Czynsz za budynki i lokale mieszkalne opłacają najemcy budynków i lokali mieszkalnych stanowiących mieszkaniowy zasób gminy w terminie i formie ustalonej przez strony.

Czynniki podwyższające i obniżające stawki czynszu to:

- położenie budynku,
- położenie lokalu w budynku,
- wyposażenie budynku i lokalu w urządzenia techniczne i instalacje oraz ich stan techniczny (w-c, łazienka, c.o.).

Czynniki powyższe nie mają zastosowania do czynszu za lokale socjalne.

Stawki czynszu za 1m² ustala Wójt Gminy stosownym zarządzeniem. W 2024 r. obowiązywało zarządzenie NR 313/22 w sprawie ustalenia stawek czynszu za lokale mieszkalne i lokale w najmie socjalnym wchodzące w skład mieszkaniowego zasobu gminy oraz zarządzenie NR 451/23 dotyczące opłat za centralne ogrzewanie.

Stawki czynszu w 2024 r. przedstawiały się następująco:

- stawka czynszu za 1 m² powierzchni użytkowej lokalu mieszkalnego wchodzącego w skład mieszkaniowego zasobu gminy wynosiła 0,82 zł miesięcznie,
- stawka czynszu za 1 m² powierzchni użytkowej lokalu przeznaczonego do najmu socjalnego wchodzącego w skład mieszkaniowego zasobu gminy wynosiła 0,24 zł miesięcznie.

Po uwzględnieniu czynników podwyższających i obniżających stawki czynszu najwyższy czynsz w lokalach mieszkalnych mieszkaniowego zasobu gminy za 1m² wynosił 1,64 zł.

Najniższy zaś za 1 m²: 1,45 zł.

Zaliczkowe opłaty za centralne ogrzewanie dla poszczególnych budynków przedstawiały się następująco:

- 1) budynek Szkoły Podstawowej w Grabowie: 4,30 zł/m²,
- 2) budynek Szkoły Podstawowej w Konopkach-Monetach: 5,00 zł/m²,
- 3) budynek Grabowo, ul. Witosa 1: 12,00 zł/m²,
- 4) budynek Grabowo, ul. Witosa 3: 3,00 zł/m².

Zasady wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy Grabowo określa uchwała Nr XI/65/16 Rady Gminy Grabowo z dnia 17 czerwca 2016 r.

6. Plan wykorzystania nieruchomości gminnych i realizacja uchwały Nr XV/89/08 Rady Gminy Grabowo z dnia w sprawie zasad nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości oraz ich wydzierżawiania lub wynajmowania na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata lub na czas nieoznaczony.

Gmina Grabowo na dzień 31.12.2024 r. była właścicielem gruntów o powierzchni: 310,7978 ha

- użytki rolne ogółem: 31,2921 ha
 - Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione: 3,4210 ha
 - grunty zabudowane i zurbanizowane: 17,1863 ha
 - użytki kopalne (K): 8,7699 ha
 - Tereny komunikacyjne: 241,0134 ha, w tym
 - drogi (dr): 239,1404 ha
 - grunty przeznaczone pod budowę dróg publicznych lub linii kolejowych (Tp) 1,8730 ha
 - nieużytki (N): 9,1151 ha
 - grunty pod wodami powierzchniowymi (Wp): 0,0000 ha
- 1) Grunty będące we władaniu pozostające na zasadzie samoistnego posiadania: 2,6129 ha,
- 2) Grunty będące we współwłasności: 0,1337 ha

Sposób zagospodarowania gruntów:

1. Grunty oddane w użytkowanie wieczyste: 0,1069 ha
2. Grunty wydzierżawione: 10,2686 ha
- w tym:
- stowarzyszeniom: 10,0000 ha

- innym podmiotom: 0,2686 ha

3. Grunty oddane w trwały zarząd: 5,1961 ha

Ogólna powierzchnia gruntów na koniec 2024 r. to: 313,5444 ha

W 2024 r. Gmina Grabowo zbyła nieruchomości o pow. 0,8753 ha.

W 2024 r. Gmina Grabowo nabyła nieruchomości drogowe w ramach budowy drogi ekspresowej S61 o pow. 11,3361 ha.

W 2024 r. w oparciu o przepisy ustawowe kontynuowano działania mające na celu przekształcenie użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości zajmowanych pod budownictwo usługowe.

7. Program opieki nad zabytkami.

Uchwała nr XXXVIII Rady Gminy Grabowo z dnia 30 sierpnia 2022 r. w sprawie przyjęcia Programu Opieki nad Zabytkami Gminy Grabowo na lata 2022-2025.

Program opieki nad zabytkami ma na celu:

- aktualizacja i uzupełnienie ewidencji zabytków,
- działania w zakresie odnowy zabytków;
- udostępnianie zabytków w celach turystycznych;
- edukacja w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego;
- włączenie problematyki ochrony zabytków do bieżących zadań Rady Gminy Grabowo;
- uwzględnianie uwarunkowań prawnych opieki nad zabytkami;
- rozpoznawanie potrzeb dotyczących podejmowania działań zmierzających do zahamowania procesów degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania;
- eksponowanie zabytków oraz walorów krajobrazu kulturowego;
- podejmowanie działań zwiększających atrakcyjność zabytków dla potrzeb społecznych, turystycznych i edukacyjnych;
- tworzenie warunków współpracy z właścicielami zabytków dla zapewnienia ich opieki.

Opiece nad zabytkami w Gminie Grabowo podlegają:

- 1) obiekty wpisane do rejestru zabytków:

- kościół Parafialny p.w. św. Jana Chrzciciela w Grabowie ul. Kościelna 7, 1 poł XIX, XX w., nr. rej. 61 z dn. 28.04.1980 r.;
 - plebania ul. Kościelna 7, 3 ćw. XIX w., nr. rej. 129 z dn. 28.04.1981 r.;
 - nagrobki o charakterze zabytkowym (7 nagrobków) na cmentarzu rzymsko-katolickim z 2 poł XIX w. – XX w., nr. rej. 295 z dn. 09.06.1987 r.;
 - dwór z XIX w., nr. rej. 130 z dn. 28.04.1981r.;
 - park z XIX w., nr. rej. 71 z dn. 29.04.1980 r.;
- 2) obiekty objęte ochroną konserwatorską uwzględnione w gminnej ewidencji zabytków;
- 3) stanowiska archeologiczne;
- 4) cmentarze i mogiły historyczne;
- 5) historyczne układy przestrzenne wsi.

Rozpatrzenie sprawozdania z realizacji Programu planowane jest na 2025, po zakończeniu trwania realizacji programu.

8. Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych
- Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych na lata 2021-2024 został przyjęty uchwałą Nr XXVI/129/21 Rady gminy Grabowo z dnia 30 marca 2021 r.

Zrealizowano zadanie inwestycyjne - Rozbudowa i przebudowa sieci wodociągowej – kanalizacyjnej, stacji uzdatniania wody i oczyszczalni ścieków na terenie gminy Grabowo ramach Programu Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych.

9. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Grabowo na lata 2021 – 2024 z perspektywą do roku 2028

Program został przyjęty uchwałą Rady Gminy Grabowo Nr XXIX/147/21 z dnia 28 czerwca 2021 r.

Program Ochrony Środowiska jest dokumentem, zgodnie z którym gmina Grabowo ma realizować politykę ochrony środowiska.

Cele Programu Ochrony Środowiska:

- Racjonalne gospodarowanie odpadami;
- Zachowanie różnorodności biologicznej, poprzez przywracanie/utrzymanie

właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków;

- Adaptacja do zmian klimatu w zakresie zasobów przyrodniczych;
- Ochrona krajobrazu naturalnego i kulturowego;
- Podnoszenie poziomu świadomości ekologicznej i zainteresowania środowiskiem przyrodniczym;
- Zapobieganie poważnym awariom przemysłowym;
- Doskonalenie systemu zarządzania kryzysowego,
- Monitoring obszarów zagrożonych występowaniem poważnych awarii.

10. Program Usuwania Azbestu i Wyrobów Zawierających Azbest dla Gminy Grabowo na lata 2015 – 2032.

Program został przyjęty uchwałą Rady Gminy Grabowo Nr IX/46/15 z dnia 28 grudnia 2015 r.

Niniejszy program jest elementem krajowego planu gospodarki odpadami, w tym niebezpiecznymi oraz programów ochrony środowiska.

Celem programu jest:

- spowodowanie oczyszczenia terytorium gminy Grabowo z azbestu oraz usunięcie stosowanych od wielu lat wyrobów zawierających azbest,
- wyeliminowanie ewentualnych negatywnych skutków zdrowotnych u mieszkańców gminy spowodowanych azbestem oraz ustalenie koniecznych do tego uwarunkowań,
- spowodowanie działań zmierzających do sukcesywnej likwidacji oddziaływania azbestu na środowisko i stworzenie warunków do spełnienia wymogów ochrony środowiska w określonym horyzoncie czasowym,
- stworzenie możliwości do wdrożenia przepisów prawnych oraz norm postępowania z wyrobami zawierającymi azbest stosowanych w Unii Europejskiej.

11. Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2022 – 2024 został przyjęty do realizacji Uchwałą Nr XXXVI/182/22 Rady Gminy Grabowo z dnia 31 marca 2022 roku.

Głównym celem Programu jest wsparcie rodzin przeżywających trudności w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, które w efekcie ma doprowadzić do przywrócenia zdolności prawidłowego funkcjonowania i zapewnić prawidłowy rozwój wzrastających w nich dzieci.

W okresie od I – XII- 2024 r. na terenie Gminy Grabowo nie odnotowano rodzin

zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Pracownicy socjalni w rejonach swojego działania, poprzez kontakt z rodziną, kontakt z pedagogiem szkolnym, współpracę z dzielnicowym monitorują sytuacje wszystkich rodzin. Na terenie gminy Grabowo nie funkcjonują placówki wsparcia dziennego. Czas wolny dzieciom z terenu gminy, organizują jednostki oświatowe: Szkoła Podstawowa w Grabowie, Surążach i Konopkach Monetach, Biblioteka Publiczna w Grabowie, Gminny Ośrodek Kultury w Grabowie, świetlice wiejskie. W ramach działalności ww. jednostek, dzieciom z terenu gminy organizowane są festyny, koncerty, warsztaty. Funkcjonujące przy szkole świetlice szkolne zapewniają opiekę dzieciom, które zakończyły zajęcia szkolne i czekają na powrót do domów.

W roku 2024 na terenie Gminy Grabowo nie funkcjonowały rodziny wspierające ze względu na brak osób chętnych do realizacji tego zadania, nie było zainteresowania i nie ustalono potrzeb w tym zakresie, a tym samym nie organizowano szkoleń dla rodzin pełniących funkcję rodzin wspierających.

Gmina Grabowo zapewnia rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych dostęp do specjalistycznego poradnictwa, zgodnie z art. 176 pkt 3 lit. a ustawy. Zatrudnieni w Ośrodku pracownicy socjalni udzielają poradnictwa socjalnego, wspierają rodziny m.in. w zakresie poprawy relacji w rodzinie, w rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych, podjęciu przez osoby uzależnione leczenia, podjęciu zatrudnienia i szkoleń zawodowych.

Mieszkańcy Gminy Grabowo mogą korzystać z bezpłatnego poradnictwa prawnego na podstawie ustawy z 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej. Mieszkańcy mogą uzyskać pomoc prawną udzielaną przez radcę prawnego w siedzibie Urzędu Gminy w Grabowie, po uprzednim zgłoszeniu telefonicznym, a także osobistym stawiennictwem w każdy piątek w godz. od 13.30 do 17.00. Mieszkańcy gminy mogą również skorzystać z bezpłatnych porad prawnych w budynku Starostwa Powiatowego w Kolnie, ul. 11 Listopada 1. Punkt stałej nieodpłatnej pomocy prawnej czynny jest w każdy poniedziałek, wtorek, czwartek i piątek w godz. 9.00 – 13.00 oraz w środę w godz. 13.00 – 17.00. Porad udzielają: adwokat i radca prawny.

Mieszkańcy Gminy informowani są również o możliwości skorzystania ze specjalistycznego poradnictwa w: Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kolnie, Zespole Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Grabowo, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Grabowo, Lokalnym Punkcie Pomocy Pokrzywdzonym Przepęstwem w Kolnie, Centrum Zdrowia Psychicznego w Kolnie, Ośrodku Środowiskowej Opieki Psychologicznej i

Psychoterapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży w Kolnie, Poradni Terapii Uzależnień od Alkoholu i Współuzależnień w Kolnie, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Kolnie oraz szkołach podstawowych z terenu gminy, gdzie oferuje poradnictwo pedagog szkolny, psycholog i terapeuta.

12. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Grabowo do 2034 r.
została przyjęta Uchwałą Nr VI/25/24 Rady Gminy Grabowo z dnia 30 października 2024 r.

Cele strategiczne:

1) Dostępne usługi społeczne.

Proponowane kierunki działania:

- monitorowanie potrzeb w zakresie potrzeb, usług społecznych na terenie gminy, w tym aktualizowanie list usług społecznych,
- utrzymanie kadry specjalistycznej w placówkach edukacyjnych oraz kadry w placówkach kultury,
- utrzymanie i rozwój zajęć pozalekcyjnych, programów dla dzieci i młodzieży, dorosłych i seniorów prowadzonych przez placówki edukacyjne, kulturalne, ngo,
- podejmowanie działań edukacyjno-informacyjnych dotyczących metod skutecznego radzenia sobie ze stresem, z zakresu cyberzagrożeń, bezpieczeństwa w sieci,
- podniesienie świadomości społecznej w zakresie zagrożeń pożarowych dla mieszkańców, w tym seniorów,
- prowadzenie usług dziennych dla seniorów, w tym Klubu Senior+,
- współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, ngo w zakresie likwidacji barier dla osób z niepełno sprawnościami,
- przygotowanie i upowszechnianie informatorów, stron WWW i innych nośników informacji o formach wsparcia osób zależnych i ich prawach,
- zwiększenie dostępu do usług specjalistów w obszarze zdrowia,
- zapewnienie miejsc przedszkolnych dla dzieci w gminie, rozwój już funkcjonujących miejsc i form wychowania przedszkolnego,
- organizacja i finansowanie dożywiania w trakcie nauki,

- współpraca partnerska służb publicznych, instytucji pozarządowych i prywatnych w obszarze usług; kontynuowanie współpracy z podmiotami w zakresie wspierania rodziny, systemu pomocy społecznej, niepełnosprawności.

2) Profesjonalne wsparcie osób i rodzin.

Proponowane kierunki działania:

- stałe monitorowanie potrzeb mieszkańców w obszarze społecznym (OZPS),
- koordynowanie udzielanego wsparcia i usług na rzecz osób, rodzin,
- rozwój usług na rzecz dzieci i rodzin w kryzysach lub z trudnościami, w tym:
 - monitorowanie sytuacji dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej, w tym edukacja rodziców z trudnościami wychowawczymi,
 - realizacja pogłębionej pracy socjalnej,
 - wspieranie i organizowanie poradnictwa specjalistycznego i rodzinnego,
 - wdrożenie programów celowych sprzyjających deinstytucjonalizacji.
- kontynuowanie działalności świetlic, miejsc rekreacji, kół gospodyń wiejskich i osp, sprzyjających aktywnościom mieszkańców w sołectwach,
- edukacja grup najsłabszych w zakresie praw i możliwości pomocy,
- wspieranie osób z niepełnosprawnościami oraz ich rodzin w integracji w środowisku lokalnym,
- prowadzenie usług opiekuńczych, specjalistycznych, form wsparcia dziennego i czasowego,
- motywowanie klientów pomocy społecznej do podnoszenia kwalifikacji i rozwiązywania własnych problemów – przeciwdziałanie uzależnieniu od pomocy społecznej,
- realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej,
- realizacja Programu Wspierania Rodziny,
- realizacja Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii.

3) Zagospodarowana infrastruktura oraz zasoby społeczne w gminie.

Proponowane kierunki działania:

- kontynuowanie działań infrastrukturalnych i programów, projektów społecznych w odpowiedzi na wyzwania i potrzeby demograficzne,
- utrzymanie miejsc do aktywnego wypoczynku mieszkańców, klubów i świetlic,
- wsparcie placówek edukacyjnych, rekreacyjnych, kultury w rozwoju infrastruktury,
- wsparcie grup nieformalnych, ngo, twórców i zespołów ludowych na terenie gminy.
- zwiększenie skuteczności działań OSP poprzez wdrożenie nowych rozwiązań technologicznych, doposażenie w nowy sprzęt, inwestycję w infrastrukturę OSP,
- pozyskiwanie funduszy zewnętrznych do współpracy i rozwoju infrastruktury społecznej na terenie gminy,
- realizacja współpracy z organizacjami pozarządowymi poprzez opracowanie i wdrażanie Programów współpracy z Organizacjami Pozarządowymi,
- rozwój usług sąsiedzkich i opieki wytchnieniowej,
- kontynuacja i innowacja gminnego kalendarza imprez kulturalnych i sportowych.

13. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 – 2026 przyjęty został uchwałą nr XXIV/119/20 Rady Gminy Grabowo z dnia 15 grudnia 2020 roku.

Koordynowanie i monitorowanie Programu powierzono Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Grabowie.

Celem głównym Gminnego Programu jest:

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie poprzez spójne działanie wszystkich służb oraz zminimalizowanie prawdopodobieństwa wystąpienia aktów przemocy poprzez podniesienie świadomości społecznej.

Cele szczegółowe Programu

- a) zwiększenie skuteczności i dostępności pomocy psychologicznej, prawnej, terapeutycznej, socjalnej, dla ofiar przemocy w rodzinie.
- b) zwiększenie skuteczności działań wobec sprawców przemocy.
- c) podniesienie poziomu wiedzy, świadomości lokalnej dotyczącej przemocy domowej oraz zmiana nastawienia świadków przemocy do występowania o pomoc dla osób pokrzywdzonych.

- d) podniesienie poziomu wiedzy i umiejętności osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, poprawa skuteczności podejmowanych działań.
- e) działania profilaktyczne promujące style wychowania dzieci bez przemocy.

W celu wypracowania sprawnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz pomocy osobom i rodzinom doświadczającym przemocy w rodzinie, powołany został Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

W skład Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Grabowie wchodzi przedstawiciele:

- a) Ośrodka Pomocy Społecznej w Grabowie,
- b) Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Grabowie,
- c) Komendy Powiatowej Policji w Kolnie, Posterunek Policji w Stawiskach,
- d) Oświaty,
- e) Przedstawiciele Ochrony Zdrowia- Szpital Ogólny w Kolnie, Ośrodek Zdrowia w Grabowie,
- f) Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Łomży,
- g) Organizacji pozarządowych w Grabowie.

W 2024 r. do Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Grabowie wpłynęło 10 „Niebieskich Kart A” założonych dla 10 rodzin z terenu Gminy Grabowo.

Odbyło się 6 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego i 49 posiedzeń grup diagnostyczno-pomocowych.

Sprawy, którymi zajmowały się grupy diagnostyczno-pomocowe w okresie sprawozdawczym dotyczyły przemocy domowej.

Wypełniono 10 formularzy „Niebieska Karta C” z osobami doświadczającymi przemocy domowej oraz 8 formularzy „Niebieska Karta D” z osobami stosującymi przemoc.

Osoby stosujące przemoc poinformowano o możliwości skorzystania z bezpłatnych porad specjalistów zatrudnionych w PCPR Kolno, udziału w warsztatach terapii zajęciowej lub Środowiskowym Domu Samopomocy w Kolnie a także udziału w programie korekcyjno – edukacyjnym lub psychologiczno – terapeutycznym w PCPR Kolno.

Grupy diagnostyczno – pomocowe opracowywały indywidualne plany działań wobec w/w rodzin.

Osoby doznające przemocy otrzymały wsparcie w postaci pracy socjalnej z Ośrodka Pomocy Społecznej w Grabowie.

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Grabowie, współpracuje z policją, służbą zdrowia, oświatą, kuratorami, prokuraturą. Współpraca polega na wymianie informacji pomiędzy instytucjami, sporządzaniu diagnozy problemu przemocy w rodzinie, działaniu w ramach profilaktyki, udzielaniu pomocy psychospołecznej i prawnej osobom doznającym przemocy domowej, wspólnym analizowaniu sytuacji rodzin i planowaniu pomocy, kierowaniu osób nadużywających alkoholu i osoby stosujące przemoc do innych instytucji.

14. Realizacja wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”.

W 2024 roku Gmina Grabowo za pośrednictwem Ośrodka Pomocy Społecznej w Grabowie realizowała wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu”, którego celem jest wspieranie gmin w zadaniu o charakterze obowiązkowym w zakresie dożywiania dzieci i młodzieży oraz zapewnienie posiłku osobom tego pozbawionym. Ośrodek Pomocy Społecznej w Grabowie wykonywał zadania wynikające z realizacji programu wieloletniego poprzez zapewnienie dożywiania dzieciom i młodzieży w dwóch szkołach z terenu Gminy oraz w 3 szkołach z innych gmin. Z tej formy finansowania skorzystało 51 uczniów z 27 rodzin na kwotę 34.354,00 zł. Była również przyznawana 17 rodzinom finansowa pomoc na zakup produktów żywnościowych w formie zasiłku celowego w kwocie 15.646,00 zł. Z pomocy rzeczowej w formie produktów żywnościowych skorzystały 2 osoby na łączną kwotę 1.000,00 zł. Ogółem na realizację programu w 2024 roku Gmina wydatkowała kwotę: 51.000,00 zł, z tego z dotacji celowej budżetu państwa 40.800,00 zł (80%). Środki własne Gminy stanowiły kwotę 10.200,00 zł (20%).

15. Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2021-2027 Podprogram 2023.

OPS brał udział w Programie Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021 – 2027 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus realizowanego w ramach podprogramu 2023 – wydawał skierowania do otrzymania pomocy

żywnościowej zgodnie z przekazanymi wytycznymi. W 2024 roku w ramach Programu z artykułów spożywczych skorzystało 56 osób z 24 rodzin.

16. Programu „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu - edycja 2024.

Głównym celem Programu „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024 finansowanego ze środków Funduszu Solidarnościowego było wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad: dziećmi do ukończenia 16. roku życia posiadającymi orzeczenie o niepełnosprawności lub osobami niepełnosprawnymi posiadającymi:

a) orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności albo

b) orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem wymienionym w lit. a, zgodnie z art. 5 i art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz.44, z późn.zm.) poprzez umożliwienie uzyskania doraźnej, czasowej pomocy w formie usługi opieki wytchnieniowej, tj. odciążenia od codziennych obowiązków łączących się ze sprawowaniem opieki nad osobą z niepełnosprawnością przez zapewnienie czasowego zastępstwa w tym zakresie.

Dzięki temu wsparciu, osoby zaangażowane na co dzień w sprawowanie opieki nad osobą z niepełnosprawnością dysponować będą czasem, który mogą przeznaczyć na odpoczynek i regenerację, jak również na załatwienie niezbędnych spraw życiowych. Usługi opieki wytchnieniowej mogą służyć również okresowemu, doraźnemu zabezpieczeniu potrzeb osoby z niepełnosprawnością w sytuacji, gdy członkowie rodzin lub opiekunowie z różnych powodów nie będą mogli wykonywać swoich obowiązków. W 2024 r. w ramach Programu w Gminie Grabowo z usług opieki wytchnieniowej skorzystał 1 rodzic dziecka z niepełnosprawnością. Zrealizowane koszty w ramach wniosku Gminy Grabowo na środki finansowe na realizację Programu wyniosły: całkowity koszt usług opieki wytchnieniowej w formie pobytu dziennego świadczonych w miejscu zamieszkania osoby z niepełnosprawnością – 6.731,83 zł, koszt obsługi Programu – 134,64 zł. Całkowita kwota środków Funduszu Solidarnościowego przekazanych przez Wojewodę na realizację Programu to 6.866,47 zł.

17. Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Grabowo w 2024 roku

Program został przyjęty uchwałą Rady Gminy Grabowo NR LI/277/24 z dnia 26 marca 2024 r.

Celem Programu jest zapobieganie bezdomności zwierząt na terenie Gminy Grabowo oraz opieka nad zwierzętami bezdomnymi, a w szczególności, program obejmuje:

- zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt,
- opiekę nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie,
- odławianie bezdomnych zwierząt,
- obowiązkową sterylizację albo kastrację zwierząt w schroniskach dla zwierząt,
- poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt,
- usypianie ślepych miotów,
- wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich,
- zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt,
- edukację mieszkańców Gminy Grabowo w zakresie kształtowania prawidłowych postaw i zachowań człowieka w stosunku do zwierząt oraz w zakresie obowiązków spoczywających na właścicielach i opiekunach zwierząt.

W 2024 roku odłowiono 23 bezpańskie psy na łączną kwotę 93048,00 zł.

Opiekę weterynaryjną sprawował lekarz weterynarii Ryszard Kowalczyk.

Ogólny koszt obsługi wyniósł 6000,00 zł.

Odbiór odpadów zwierzęcych „P.H.U. FORTES Artur Banach.

Koszt odbioru wyniósł 7128,00 zł.

II. Realizacja uchwał rady gminy.

W roku 2024 Rada Gminy Grabowo przyjęła 50 uchwał.

Uwzględniając tematykę spraw można je podzielić na uchwały:

- a) w sprawach związanych z finansami – 21 uchwał
- b) w sprawach jednostek organizacyjnych gminy – 7 uchwał
- c) w sprawach organizacji Rady Gminy – 10 uchwały

- d) w sprawach wodno-kanalizacyjnych – 1 uchwała
- e) w sprawach gospodarowania odpadami komunalnymi – 1 uchwał
- f) w innych sprawach – 10 uchwał

1. Zestawienie szczegółowe uchwał według kolejnych sesji Rady Gminy Grabowo przedstawia się następująco:

Sesja LI – 20 marca 2024 r.

Lp.	Numer	Tematyka
1.	LI/277/24	Uchwała w sprawie przyjęcia „Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobieganie bezdomności zwierząt na terenie Gminy Grabowo w 2024 roku”
2.	LI/278/24	Uchwała w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego strażakom OSP
3.	LI/279/24	Uchwała w sprawie niewyrażenia zgody na wyodrębnienie w budżecie Gminy Grabowo funduszu sołeckiego na 2025 rok
4.	LI/280/24	Uchwała w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Grabowo na lata 2024-2028
5.	LI/281/24	Uchwała w sprawie zmian w budżecie Gminy Grabowo na 2024 rok

Sesja I – 07 maja 2024 r.

Lp.	Numer	Tematyka
1.	I/1/24	Uchwała w sprawie wyboru Przewodniczącego Rady Gminy
2.	I/2/24	Uchwała w sprawie wyboru Wiceprzewodniczącego Rady Gminy
3.	I/3/24	Uchwała w sprawie powołania Komisji Rewizyjnej Rady Gminy Grabowo
4.	I/4/24	Uchwała w sprawie zatwierdzenia Przewodniczącego Komisji Rewizyjnej Rady Gminy Grabowo
5.	I/5/24	Uchwała w sprawie powołania Komisji Gospodarczej i Finansów Rady Gminy Grabowo
6.	I/6/24	Uchwała w sprawie zatwierdzenia Przewodniczącego Komisji Gospodarczej i Finansów
7.	I/7/24	Uchwała w sprawie powołania Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Gminy Grabowo
8.	I/8/24	Uchwała w sprawie zatwierdzenia Przewodniczącego Komisji Skarg, Wniosków i Petycji Rady Gminy Grabowo

Sesja II – 15 maja 2024 r.

Lp.	Numer	Tematyka
1.	II/9/24	Uchwała w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2028.

2.	II/10/24	Uchwała w sprawie ustalenia dopłat do taryf za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków dla mieszkańców Gminy Grabowo.
3.	II/11/24	Uchwała w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego strażakom OSP
4.	II/12/24	Uchwała zmieniająca uchwałę w sprawie przyjęcia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobieganie bezdomności zwierząt na terenie Gminy Grabowo w 2024 roku.
5.	II/13/24	Uchwała w sprawie ustalenia wynagrodzenia dla Wójta Gminy Grabowo.
6.	II/14/24	Uchwała w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Grabowo na lata 2024-2028.
7.	II/15/24	Uchwała w sprawie zmian w budżecie Gminy Grabowo na 2024 rok

Sesja III – 24 czerwca 2024 r.

Lp.	Numer	Tematyka
-----	-------	----------

1.	III/16/24	Uchwała w sprawie udzielenia Wójtowi Gminy wotum zaufania
2.	III/17/24	Uchwała w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego wraz z wykonania budżetu Gminy Grabowo za 2023 rok
3.	III/18/24	Uchwała w sprawie udzielenia absolutorium dla Wójta Gminy Grabowo
4.	III/19/24	Uchwała w sprawie zarządzenia wyborów do organów wykonawczych sołectw
5.	III/20/24	Uchwała w sprawie zmian w budżecie Gminy Grabowo na 2024 rok

Sesja IV – 19 lipca 2024 r.

Lp.	Numer	Tematyka
1.	IV/21/24	Uchwała w sprawie zmian w budżecie Gminy Grabowo na 2024 rok

Sesja V – 30 sierpnia 2024 r.

Lp.	Numer	Tematyka
1.	V/22/24	Uchwała w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2024-2028
2.	V/23/24	Uchwała w sprawie zmian w budżecie Gminy Grabowo na 2024 rok

Sesja VI – 30 października 2024 r.

Lp.	Numer	Tematyka
1.	VI/24/24	Uchwała w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat, jak również trybu ich pobierania oraz szczegółowych warunków przyznawania, wymiaru i zakresu usług sąsiedzkich oraz sposobu ich rozliczenia.
2.	VI/25/24	Uchwała w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Grabowo do 2034 roku.
3.	VI/26/24	Uchwała w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia oraz mieszkaniach treningowych lub wspomaganych
4.	VI/27/24	Uchwała w sprawie przyjęcia „Programu współpracy Gminy Grabowo z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami na 2025 rok”
5.	VI/28/24	Uchwała w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego Gminy Grabowo.
6.	VI/29/24	Uchwała w sprawie ustalenia zasad i wysokości diet przysługujących Radnym Rady Gminy Grabowo.
7.	VI/30/24	Uchwała w sprawie ustalenia wysokości diety przewodniczącym organów wykonawczych jednostek pomocniczych gminy (sołtysów) i zasad jej wypłacania
8.	VI/31/24	Uchwała w sprawie poparcia wystąpienia Rady Gminy Bargłów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z petycją o

		podjęcie inicjatywy ustawodawczej w zakresie nowelizacji ustawy o ochronie zwierząt i innych powiązań tematycznie ustaw
9.	VI/32/24	Uchwała w sprawie rozpatrzenia petycji dotyczącej podjęcia przeciwdziałań w przypadku tworzenia na terenie gminy ośrodków dla imigrantów.
10.	VI/33/24	Uchwała w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia wysokości tej opłaty
11.	VI/34/24	Uchwała w sprawie zmian w budżecie Gminy Grabowo na 2024 rok.

Sesja VII – 22 listopada 2024 r.

Lp.	Numer	Tematyka
1.	VII/35/24	Uchwała w sprawie zmian w budżecie Gminy Grabowo na 2024 rok

Sesja VIII – 20 grudnia 2024 r.

Lp.	Numer	Tematyka
1.	VIII/36/24	Uchwała w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Grabowo w latach 2025-2027
2.	VIII/37/24	Uchwała zmieniająca uchwałę w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia oraz mieszkaniach treningowych lub wspomaganych

3.	VIII/38/24	Uchwała zmieniająca uchwałę w sprawie określenia szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat, jak również trybu ich pobierania oraz szczegółowych warunków przyznawania, wymiaru i zakresu usług sąsiedzkich oraz sposobu ich rozliczania.
4.	VIII/39/24	Uchwała w sprawie przyjęcia „Programu współpracy Gminy Grabowo z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami na 2025 rok”
5.	VIII/40/24	Uchwała w sprawie ustalenia diety sołtysom sołectw Gminy Grabowo
6.	VIII/41/24	Uchwała w sprawie zmian w budżecie Gminy Grabowo na 2024 rok
7.	VIII/42/24	Uchwała w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2025-2028.
8.	VIII/43/24	Uchwała w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Grabowo na 2025 rok.
9.	VIII/44/24	Uchwała w sprawie przyjęcia planów pracy stałych Komisji Rady Gminy Grabowo na 2025 rok.
10.	VIII/45/24	Uchwała w sprawie przyjęcia planu pracy Rady Gminy Grabowo na 2025 rok.

Wykonanie wybranych uchwał Rady Gminy przedstawiało się następująco:

- 1) W zakresie obowiązujących uchwał dotyczących podatku rolnego, leśnego (stawki zgodne z Komunikatem Prezesa GUS), podatek od nieruchomości- Uchwała Nr XLIX/265/23 Rady Gminy Grabowo z dnia 31 października 2023r.

w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości, podatek od środków transportowych- Uchwała Nr XLIX/266/23 z dnia 31 października 2023 r. w sprawie określenia stawek podatku od środków transportowych.

2) Umorzenia:

Umorzenie płatności podatku jest możliwością przewidzianą dla podmiotów, dla których w skutek wyjątkowych zdarzeń uregulowanie należności staje się niemożliwe bądź trudne do zrealizowania. W myśl art. 67a Ordynacji podatkowej organ podatkowy na wniosek podatnika, w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem podatnika lub interesem publicznym, może umorzyć w całości lub części zaległości podatkowe. W 2024 roku umorzono podatek dla jednego podatnika w wysokości 289,00 zł.

3) Ulga z tytułu nabycia gruntów:

Ulga z tytułu nabycia gruntów przysługuje podatnikom podatku rolnego z tytułu nabycia gruntów, przeznaczonych na utworzenie nowego gospodarstwa rolnego lub powiększenie już istniejącego nie przekraczającego 100 ha. Nabyte grunty podlegają zwolnieniu od podatku rolnego licząc od pierwszego dnia miesiąca następnego po miesiącu, w którym zawarto umowę nabycia gruntów przez okres 5 lat - 100%, w 6 roku - 75% w 7 roku - 50%. Ulga jest stosowana od pierwszego dnia miesiąca następnego po miesiącu, w którym złożono wniosek o zastosowanie ulgi. W 2024 roku wpłynęły 4 wnioski o ulgę z tytułu nabycia gruntów na kwotę 9 333,89 zł (2198,77 euro)

4) Ulga inwestycyjna:

Ulga inwestycyjna przysługuje podatnikom podatku rolnego z tytułu wydatków poniesionych na budowę lub modernizację budynków inwentarskich służących do chowu, hodowli i utrzymywania zwierząt gospodarskich oraz obiektów służących ochronie środowiska, a także zakup i zainstalowanie deszczowni, urządzeń melioracyjnych, urządzeń zaopatrzenia gospodarstwa w wodę i urządzeń do wykorzystywania na cele produkcyjne naturalnych źródeł energii. Ulga inwestycyjna przyznawana jest po zakończeniu inwestycji i polega na odliczeniu od należnego podatku rolnego od gruntów położonych na terenie gminy, w której została dokonana inwestycja – w wysokości 25% udokumentowanych rachunkami nakładów inwestycyjnych. Na terenie gminy Grabowo na 2024 r. przyznano 2 ulgi inwestycyjne na kwotę 43 417,63 zł.

5) Akcyza:

W 2024 roku łącznie przyjęto 756 szt. wniosków o zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej. W I okresie przyjęto 393 szt. wniosków za które wypłacono 1 124 870,98 zł. W II okresie przyjęto 363 szt. wniosków za które wypłacono 705 587,73 zł. Łączny zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wypłacony w 2024 roku to 1 830 458,71 zł.

6) Zwolnienia w podatku:

Zwolnienia w podatku od nieruchomości zgodnie z uchwałą Nr IX/39/11 Rady Gminy Grabowo z dnia 28 listopada 2011 r. w roku 2024 wyniosły 146 633,16 zł.

7) Inkaso sołtysów.

Uchwała Nr X/59/07 Rady Gminy Grabowo z dnia 29 listopada 2007 r. w sprawie ustalenia wysokości wynagrodzenia za inkaso łącznego zobowiązania pieniężnego, podatku rolnego, podatku leśnego, podatku od nieruchomości.

Pobór podatku łącznego zobowiązania pieniężnego, podatku rolnego, podatku leśnego i podatku od nieruchomości na terenie sołectw gminy Grabowo prowadzony jest w drodze inkasa. Zgodnie z uchwałą Rady Gminy Grabowo funkcję inkasentów pełnią sołtysi, którzy za zebrane podatki otrzymują prowizję. W ubiegłym roku na terenie gminy na I ratę 2024 było 22 sołtysów, na II ratę 30, na III ratę 30, a na IV ratę 2024 było 31 sołtysów. Za podatek zebrany w I racie wypłacono prowizję w kwocie 10 670,00 zł, za II ratę wypłacono 7 735,00 zł, za III ratę 9 198,00 zł, a za IV ratę 9 196 zł. Łącznie wypłacono sołtysom 36 799,00 zł prowizji.

8) Uchwała Nr VI/33/24 z dnia 30 października 2024 r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki takiej opłaty.

Odbiór odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych na terenie Gminy Grabowo wykonywany był przez firmę MPO Sp. z o.o., ul. Pułku Piechoty 48, 15-950 Białystok. Firma ta wybrana została w

ramach przetargu nieograniczonego w dniu 6 listopada 2023 r. na okres 12 miesięcy. Umowa nr GWŚ.271.5.2023 Zgodnie z umową wynagrodzenie ustalane jest na zasadzie odebranych Mg (ton) odpadów. Koszt odbioru 1 Mg odpadów każdej frakcji wynosił 1 493,64 zł. Łączny koszt odbioru wszystkich odpadów 2024 r. wyniósł **713 831,47 zł**.

- 9) Uchwała Nr L/276/23 Rady Gminy Grabowo z dnia 20 grudnia 2023 r. w sprawie pokrycia części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych niepochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami.

III. Finanse gminy

A) Wykonanie budżetu gminy.

Budżet gminy na 2024 r. zakładał **dochody w kwocie 39 136 622,97 zł**, w tym dochody bieżące 20 864 192,86 .zł i dochody majątkowe 18 272 430,11. zł oraz **wydatki w wysokości 40 141 867, 97 zł**, w tym wydatki bieżące 19 990 774,45 zł i wydatki majątkowe 20 151 093,52 zł.

W trakcie roku zachodziła konieczność zmian budżetu, zwłaszcza dotycząca dochodów i dostosowania wydatków do faktycznych potrzeb. Były one wprowadzane, zgodnie z ustawą o finansach publicznych 7 uchwałami Rady Gminy i 37 zarządzeniami Wójta . Zmiany dotyczyły przede wszystkim zwiększenia dotacji na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej/ zwrot podatku akcyzowego dla producentów rolnych, prowadzenie rejestru wyborców, spis powszechny, wyposażenie szkół w materiały edukacyjne, świadczenia rodzinne i pielęgnacyjne oraz składki zdrowotne/, dotacji na zadania własne / stypendia dla uczniów, dożywianie, zasiłki i pomoc w naturze/ oraz zwiększenia dochodów własnych / wpływy z czynszów, wynajmu sprzętu, refundacja z Powiatowego Urzędu Pracy, udziały w PIT , subwencja oświatowa, podatki lokalne , darowizny/.

Na koniec 2024 roku wykonano dochody w wysokości 45 366 947,26 zł, w tym dochody bieżące 25 666 781,68. zł / w tym dochody własne 8 495 438,34 zł/ i majątkowe 19 700 165,58 zł , oraz **wydatki w kwocie 46 759 840,21.zł**, w tym wydatki bieżące 23 883 393,08 zł i majątkowe 22 876 447,13.zł.

Liczba mieszkańców w gminie na dzień 31.12.2024 r. wynosiła **3324 osoby** .

Dochody w przeliczeniu na 1 mieszkańca wynosiły **13 648,30 zł**, natomiast wydatki w przeliczeniu na 1 mieszkańca wynosiły **14 067,34 zł**.

B) Stan finansów gminy. Wskaźniki:

1. Udział dochodów własnych w dochodach ogółem- 18,73%
2. Udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem- 48,92.%
3. Zadłużenie ogółem -2 600 000.zł

A) Wykonanie budżetu gminy.

Wskaźniki:

1. Wykonanie dochodów)- **45 366 947,26**

w tym :

- 1) dynamika PIT 1 756 000,
 - 2) podatek od nieruchomości 3 806 921,89
 - 3) podatek rolny 523 569,34
 - 4) podatek leśny 177 041,05
 - 5) podatek od środków transportowych 67 456,06
 - 6) subwencje 9 881 972 .
2. Wykonanie wydatków- 46 759 840,21.
 3. Wydatki w przeliczeniu na 1 mieszkańca wynosiły 14 067,34.zł.
 4. Wynik operacyjny 18 988 217,60.
 5. Dotacje rozwojowe pozyskane spoza budżetu gminy- 19 663 695,58
 6. Dochody z majątku- 3 756 775,72

B) Wykonanie wydatków inwestycyjnych/majątkowych- 22 876 447,13

- 1) Wysokość wydatków majątkowych w stosunku do planu- 42,92.%.
2) Dotyczyły one następujących zadań inwestycyjnych realizowanych w latach 2023-2024:
 - a) Przebudowa, modernizacja oczyszczalni ścieków w Grabowie oraz stacji uzdatniania wody w Gnadowie - 4 842 596,25 zł ; środki Polski Ład 4 747 031,25
 - b) przebudowa drogi gminnej w miejscowości Kownacin 2 699 975,25 / Polski Ład 2 520 381,58 zł, środki gminy 179 593,67 zł/
 - c) Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Marki - Surawy 4 278 373,23 / Polski Ład 4 007 765,01 zł, środki gminy 270 608,22 zł/

- d) Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Kurkowo-Romany 2 937 621,18 / Polski Ład 2 825 826,10 zł, środki gminy 111 795,08 zł/
- e) Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Wiszowate-etap I 397 365,49 / Polski Ład 345 473,29 zł, środki gminy 51 892,20 zł/
- f) Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Milewo- Gałazki 847 246,26 / Polski Ład 791 868,95 zł, środki gminy 55 377 31 zł/
- g) Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Konopki- Monety 5 297 152,38 / Polski Ład 4 944 586,38 zł, środki gminy 352 566,00 zł/
- h) Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Ciemianka kol. Jodłówek 1 057 133,45 / Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg 618 247,18 zł, Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych 200 000 zł, środki gminy 238 886, 27 zł/
- i) Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Grądy Michały 1 354 773,41 / Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg 438 600 zł, Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych 247 200 zł, środki gminy 668 973,41 zł/
- j) Przebudowa ul. Słoneczna w miejscowości Grabowo 405 042,95 / Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg 226 928,73 zł, środki gminy 178 114,22 zł/
- k) Zakup Traktora z przyczepką waz osprzętem / szczotka lemiesz do odśnieżania/ kwota 40 143,77 , Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych kwota 40 000 zł, 143,77 śr. własne gminy.
- l) Remont drogi w miejscowości Pasichy- Grądy Możdzenie 646 280,78 / Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg 387 768,46 zł, środki gminy 258 512,32 zł/
- m) Remont drogi w miejscowości Kamińskie 753 652,32 / Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg 452 191,39 zł, środki gminy 301 460,93 zł/
- n) Cyberbezpieczny samorząd- zakup sprzętu elektronicznego – środki UE 11 070;
- o) Modernizacja oświetlenia ulicznego na terenie Gminy Grabowo- 6 000 zł;
- p) Przebudowa zabytkowego dworu Wagów w Grabowie-1 490 538,32 zł , środki Polski Ład 1 291 346 zł;
- q) Przebudowa, rozbudowa świetlic wiejskich na terenie gminy Grabowo –989 400 zł środki Wojewody 700 000 zł.

C) Wieloletnia prognoza finansowa.

Harmonogram spłat i obsługi zadłużenia

2024 rok –920 000..zł,

2025 rok - 894 000 .zł,

2026 rok –788 000.zł,

2027 rok –732 000.zł,

2028 rok –726 000 zł,

Na promocję gminy w 2024 r. wydano **79 779,18 zł**, które przeznaczono na organizację festynu i pikniku gminnego , zawodów o puchar Wójta Gminy , zakup iluminacji świątecznych, organizacji wigilii dla potrzebujących .

Gmina w 2024 r. współfinansowała wydawanie Miesięcznika Kolneńskiego, co wiązało się z wydatkami w wysokości **7657.zł**

IV. Mieszkańcy gminy

W okresie od początku do końca 2024 r. liczba mieszkańców zmniejszyła się o **75 osób**, przez co na dzień 31 grudzień 2024 r. wynosiła **3324 osób**, w tym **1652** kobiet i **1672** mężczyzn.

W odniesieniu do poszczególnych kategorii wiekowych liczba kobiet w wieku przedprodukcyjnym 14 lat i mniej wynosiła **233**, a mężczyzn **240**.

Liczba kobiet w wieku produkcyjnym 15-59 lat wynosiła **979**, a liczba mężczyzn w wieku produkcyjnym 15-64 wynosiła **1085**.

Liczba kobiet w wieku poprodukcyjnym wynosiła **440**, a mężczyzn **257**.

W 2024 r. narodziło się w gminie **19** dzieci, w tym **6** dziewczynek i **13** chłopców, a zmarło **39** osoby, w tym **9** kobiety i **30** mężczyzn. Wobec tego przyrost naturalny w 2024 r. był ujemny

V. Ochrona zdrowia

Na dzień 31 stycznia 2024 r. 5 podmiotów posiadało zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych.

W 2024 r. nie było przypadków odebrania zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

VI. Pomoc społeczna.

Beneficjentami środowiskowej pomocy społecznej w 2024 r. było 255 osób z 91 rodzin. Głównym powodem korzystania ze świadczeń pomocy społecznej było bezrobocie,

W 2024 r. dwóch podopiecznych z Gminy Grabowo korzystało z placówki stacjonarnej pomocy społecznej tj. Domu Pomocy Społecznej w Nowej Wsi Ełckiej i Siemiatyczach.

Na dzień 1 stycznia 2024 r. 151 rodzin skorzystało ze świadczeń rodzinnych, a na dzień 31 grudnia 2024 r. 129 rodzin. Liczba dzieci, na które rodzice otrzymywali zasiłek rodzinny, wynosiła na początek roku 69 a na koniec roku 56. Kwota wydatków na świadczenia rodzinne w 2024 r. wyniosła 1.788.866,04 zł, w tym kwota zasiłków pielęgnacyjnych i świadczeń opiekuńczych – 1.286.788,94 zł. W 2024 r. uprawnionych do funduszu alimentacyjnego było 10 osób na kwotę 53.743,22 zł.

Świadczenia pieniężne i niepieniężne z pomocy społecznej:

Zasiłki stałe

W 2024 r. Ośrodek w ramach otrzymanej dotacji celowej otrzymanej z budżetu państwa przyznał i wypłacił świadczenie z pomocy społecznej w formie zasiłku stałego 5 osobom posiadającym orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności i umiarkowanym stopniu niepełnosprawności. Łącznie wypłacono 60 świadczeń na kwotę 56.375,95 zł.

Pomoc w postaci zasiłku stałego realizowana jest w ramach zadań własnych gminy.

Zasiłek stały wspierał osoby niezdolne do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, pozostające w ubóstwie. To obligatoryjne przysługuje osobie niepełnosprawnej, która posiada co najmniej umiarkowany stopień niepełnosprawności, a także nie posiada uprawnień do świadczeń z ubezpieczenia społecznego. Dodatkowym warunkiem jest wysokość posiadanego dochodu, która ma wpływ na kwotę przyznanego świadczenia. Za osoby mające ustalone prawo do zasiłku stałego i nie posiadające innego tytułu do ubezpieczenia zdrowotnego, ośrodek opłacał składki na ubezpieczenie zdrowotne, które stanowiły gwarancję uzyskania świadczeń zdrowotnych z NFZ.

Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej i niektóre świadczenia rodzinne

Ustawa o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych nakłada na Ośrodek pomocy społecznej obowiązek opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne za osoby pobierające zasiłki. Od osób otrzymujących zasiłki stałe, a nieposiadających uprawnień do ubezpieczeń zdrowotnych Ośrodek odprowadzał składki zdrowotne w wysokości 9% od podstawy świadczenia. Są to środki z dotacji celowej budżetu państwa.

Składki zdrowotne odprowadzone do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych od osób pobierających zasiłki stałe: 5 osób na kwotę 5.073,85 zł.

Składki zdrowotne odprowadzone do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych od osób pobierających świadczenia rodzinne: 9 osób na kwotę 24.812,35 zł.

Zasiłki okresowe

Świadczenie adresowane jest do osoby samotnie gospodarującej lub rodziny, jeżeli ich dochód jest niższy od kryterium ustawowego ustalonego na podstawie art. 8 ustawy o pomocy społecznej w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego.

Minimalna wysokość zasiłku okresowego wynosi 50 % różnicy pomiędzy kryterium dochodowym a dochodem osoby lub rodziny.

Świadczeniami z pomocy społecznej w formie zasiłków okresowych w 2024 roku objęto 35 rodzin na kwotę 163.482,77 zł, były to środki z dotacji celowej z budżetu państwa.

Zasiłki celowe, specjalne zasiłki celowe

Ważnym instrumentem finansowego wsparcia rodzin w roku 2024 pozostawał zasiłek celowy oraz specjalny zasiłek celowy.

Zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy jest świadczeniem fakultatywnym przyznawanym na zaspokojenia niezbędnej potrzeby życiowej, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków, leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu a także zdarzeń losowych czy kosztów pogrzebu.

W roku 2024 z pomocy w formie zasiłku celowego oraz specjalnego zasiłku celowego skorzystało ogółem 27 rodzin na kwotę 28.077,00 zł.

Zasiłki celowe na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego

Świadczenie to może być przyznane osobie albo rodzinie, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego. W takim przypadku może być przyznany niezależnie od dochodu i może nie podlegać zwrotowi.

W 2024 roku z takiej formy pomocy skorzystała 1 rodzina na ogólną kwotę 5.000,00 zł. Środki pochodziły ze środków własnych Gminy.

Kierowanie do Domu Pomocy Społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca

W sytuacji, gdy osoba chora, niepełnosprawna wymaga całodobowej opieki a rodzina nie jest w stanie takiej opieki zapewnić osoby są kierowane do domu pomocy społecznej odpowiedniego profilu o tym decyduje stan zdrowia osoby kierowanej. Na umieszczenie w DPS osoba kierowana musi wyrazić zgodę. W przypadku osób chorych psychicznie lub niepełnosprawnych intelektualnie, które nie wyrażają zgody na pobyt w DPS, Ośrodek kieruje wniosek do Sądu Rodzinnego o wydanie Postanowienia o umieszczeniu bez zgody.

W 2024 roku tutejszy Ośrodek nie wydawał decyzji kierujących do umieszczenia w DPS. W tym okresie dwie osoby z terenu Gminy Grabowo przebywały w Domu Pomocy Społecznej w Nowej Wsi Elckiej i Powiatowym Domu Pomocy Społecznej w Siemiatyczach. Za ich pobyt Gmina Grabowo poniosła wydatki w kwocie 119.156,17 zł.

Wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd

W świetle ustawy o pomocy społecznej jednym ze świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej jest wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd. Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę należy wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki.

W roku 2024 z takiej formy pomocy skorzystała 1 osoba, a świadczenie wypłacono ze środków publicznych w wysokości 10.008,62 zł.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Pomoc w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi może być przyznana osobom, które wymagają wsparcia innych osób, a rodzina nie może go zapewnić. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi świadczone są w miejscu zamieszkania osoby na terenie gminy Grabowo, na podstawie pisemnej decyzji administracyjnej, poprzedzonej złożeniem kompletnego wniosku i przeprowadzeniem przez pracownika socjalnego wywiadu środowiskowego.

Specjalistyczne usługi dla osób z zaburzeniami psychicznymi są szczególnym rodzajem usług specjalistycznych dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby posiadające kwalifikacje do wykonywania zawodu.

W 2024 r. 1 rodzina skorzystała w ramach tej formy pomocy z usług fizjoterapeuty. Środki z dotacji budżetu państwa wydatkowane na ten cel to kwota 22.400,00 zł.

Praca socjalna

Pracownik socjalny, działając na wniosek mieszkańca Gminy Grabowo oczekującego pomocy, przeprowadza w miejscu zamieszkania tej osoby wywiad środowiskowy. Wywiad pozwala określić sytuację życiową danej osoby, rodziny, nakreślić jej problemy i wspólnie z nią określić plan działań pozwalający na rozwiązanie tych problemów. Wywiad przeprowadzany jest na każdorazowy wniosek klienta. Pracownik socjalny odwiedza rodzinę często wielokrotnie, wspierając i motywując swych klientów do aktywności w zakresie rozwiązywania, najczęściej wielu, różnorodnych problemów.

Pracownik socjalny mając kontakt z różnymi grupami osób i ich problemami, dokonuje także oceny zjawisk rodzących zapotrzebowanie na różne formy pomocy, służące poprawie jakości życia i funkcjonowania w środowisku zamieszkania. Pełni także funkcję informacyjną dotyczącą m.in. infrastruktury pomocowej, ułatwiają kontakt z innymi instytucjami, udzielają pomocy w załatwieniu różnych spraw urzędowych, pełnią również ważną rolę rzecznika spraw wielu osób, które nie posiadają odpowiedniej wiedzy i umiejętności pozwalającej na samodzielne załatwienie różnych osobistych problemów.

Jednym z zadań obowiązkowych gminy realizowanych przez pracowników socjalnych jest prowadzenie pracy socjalnej rozumianej jako zawodowa działalność skierowana na pomoc osobom i rodzinom we wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie. W zakres tych działań wchodzi pomoc w załatwianiu wszelkiego rodzaju spraw urzędowych, doradztwo, pomoc w utrzymaniu kontaktu z otoczeniem oraz zacieśnieniu więzi rodzinnych, integracja osób niepełnoprawnych ze środowiskiem, pomoc w adaptacji i usamodzielnieniu osób opuszczających rodziny zastępcze, placówki wychowawcze, placówki resocjalizacyjne i zakłady karne, a także pomoc osobom bezdomnym. Praca socjalna wymaga współpracy pracownika socjalnego z wieloma podmiotami.

W 2024 r. pracownicy socjalni udzielili pomocy w tej formie w 67 rodzinach.

Kierowanie do środowiskowych domów samopomocy

Środowiskowe Domy Samopomocy finansowane są ze środków Wojewody. ŚDS jest ośrodkiem wsparcia przeznaczonym dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Działa on od poniedziałku do piątku.

Głównym zadaniem placówki jest realizacja programu wspierająco-rehabilitacyjnego mającego służyć wszechstronnemu rozwojowi osób z zaburzeniami psychicznymi na miarę ich możliwości indywidualnych oraz przygotowaniu ich do codziennego życia tak, aby byli zaradni, umieli sterować własnym zachowaniem i by mogli uczestniczyć w życiu społecznym. Z terenu gminy Grabowo w zajęciach organizowanych w Środowiskowym Domach Samopomocy w Kolnie w 2024 r. uczestniczyło 6 osób.

Klub „Senior+”

Funkcjonujący od 2017 r. Klub „Senior+” w Chełchach jest nie tylko obiektem, w którym odbywają się spotkania seniorów w celach integracyjnych, ale przede wszystkim miejscem mającym na celu rozwój zainteresowań, obchodów różnych świąt, celebrowania obyczajów, miejscem do uczestnictwa w zajęciach ruchowych.

Do Klubu „Senior+” w Chełchach w 2024 r. należało 30 osób. Przeciętna liczba seniorów korzystających z miejsc w 2024 r. – 23. Na prowadzenie Klubu wydatkowano kwotę 130.059,07 zł (środki własne gminy 125.059,07 zł i darowizna w wysokości 5.000,00 zł.)

Inne działania podejmowane w Ośrodku Pomocy Społecznej w Grabowie:

Dodatek mieszkaniowy

Dodatek mieszkaniowy jest świadczeniem pieniężnym wypłacanym rodzinom, a jego celem jest dofinansowanie wydatków mieszkaniowych ponoszonych przez osoby i rodziny w związku z zajmowanym lokalem mieszkalnym.

W 2024 r. wypłacono dodatki mieszkaniowe na łączną kwotę **27.690,63 zł**, których beneficjentami było **14 rodzin**. 0 rodzin w budynkach jednorodzinnych, 14 rodzin w budownictwie wielolokalowym (wspólnoty mieszkaniowe)

Podstawą ich przyznania było spełnienie warunków o przyznaniu dodatku zgodnie z ustawą. Kwota najniższego dodatku wynosiła 48,69 zł, zaś kwota najwyższego dodatku 491,86 zł.

Pomoc materialna dla uczniów

Ośrodek Pomocy Społecznej w Grabowie na podstawie przepisów ustawy o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r., w roku 2024 wypłacił stypendia dla 53 uczniów na kwotę 63.233,81

zł, z czego 56.910,43 zł stanowią środki z dotacji budżetu państwa, a kwota 6.323,38 zł to środki własne gminy.

Karta Dużej Rodziny

W związku z realizacją ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny, w okresie od I-XII 2024 r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Grabowie wydał 16 kart dla rodzin z terenu Gminy Grabowo, które wychowują lub wychowywali co najmniej 3 dzieci.

Świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny

Obsługa świadczeń rodzinnych jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej. Ciężar finansowy za realizację tych świadczeń spoczywa na budżecie państwa, natomiast koszty obsługi są w części finansowane przez gminę. Gminy są organami właściwymi do załatwiania spraw indywidualnych i wypłaty świadczeń rodzinnych. Wójt Gminy Grabowo działając na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych z dnia 28 listopada 2003 roku upoważnił Kierownika OPS do prowadzenia postępowania w sprawach świadczeń rodzinnych, a także do wydawania w tych sprawach decyzji administracyjnych. Reasumując, Wójt zlecił realizację ustawy o świadczeniach rodzinnych pracownikom Ośrodka.

System świadczeń rodzinnych to poza ubezpieczeniowy system świadczeń socjalnych wspierających rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej, wychowujące dzieci uczęszczające do szkoły, w tym z niepełnosprawnością. Świadczenia rodzinne stanowią odrębny system od świadczeń pomocy społecznej.

Inną formą wsparcia realizowaną przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Grabowie są świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Ww. pomoc przyznawana jest zgodnie z ustawą z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobom uprawnionym do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna. Bezskuteczność egzekucji w rozumieniu ww. ustawy oznacza egzekucję, w wyniku której w okresie ostatnich dwóch miesięcy nie wyegzekwowano pełnej należności z tytułu zaległych i bieżących zobowiązań alimentacyjnych.

Na realizację powyższych zadań w 2024 r. wydatkowano środki finansowe w kwocie 2.139.987,36 zł., są to środki pochodzące z dotacji budżetu państwa. Z tej formy pomocy w zakresie świadczeń rodzinnych skorzystało 166 rodzin na kwotę 1.788.866,04 zł oraz 10 osób uprawnionych do funduszu alimentacyjnego na kwotę 53.743,22 zł. Składki na ubezpieczenia emerytalno-rentowe od świadczeń rodzinnych odprowadzono za 29 osób na ogólną kwotę

236.070,73 zł. Na koszty obsługi w/w świadczeń wydatkowano 61.307,37 zł. (św. rodzinne 59.695,07 zł, fundusz alim. 1.612,30 zł).

Dodatek osłonowy

Dodatek osłonowy miał na celu zniwelować koszty energii, gazu i żywności, dla mniej zamożnych gospodarstw domowych. Zgodnie z przepisami przysługiwał gospodarstwu domowemu, którego przeciętne miesięczne dochody nie przekraczały 2100 zł w gospodarstwie jednoosobowym albo 1500 zł na osobę w gospodarstwie wieloosobowym.

W 2024 r. w Gminie Grabowo z prawa do dodatku osłonowego skorzystało 427 gospodarstw domowych na ogólną kwotę 190.719,10 zł. Koszty obsługi zadania to kwota 3.814,38 zł. Środki na realizację zadania pochodziły z dotacji budżetu państwa.

Bon energetyczny

Bon energetyczny był jednorazowym dofinansowaniem dla gospodarstw domowych do rachunków za energię elektryczną. Przysługiwał za okres od 1 lipca do 31 grudnia 2024 r. każdemu gospodarstwu domowemu, jeśli jego miesięczne dochody nie przekraczały 2500 zł w gospodarstwie jednoosobowym albo 1700 zł na osobę w gospodarstwie wieloosobowym.

W 2024 r. w Gminie Grabowo z prawa do bonu energetycznego skorzystało 366 gospodarstw domowych na kwotę 151.032,70 zł. Koszty obsługi zadania to kwota 4.530,98 zł. Środki na realizację zadania pochodziły z dotacji budżetu państwa.

VII. Infrastruktura techniczna

Gmina Grabowo leży przy drodze ekspresowej S61 z węzłem Grabowo. Przez teren gminy nie przebiegają drogi wojewódzkie. Uzupełnieniem układu komunikacyjnego jest sieć dróg powiatowych i drogi gminne.

Gmina Grabowo posiada **36** odcinków dróg gminnych publicznych o łącznej długości ok. **76 km i 268 m**, z czego odcinków o nawierzchni bitumicznej (asfaltowej) jest o łącznej długości **41 km i 28 m** o nawierzchni żwirowo-gruntowej **22 km i 570 m**, a o nawierzchni gruntowej ok. **12 km i 700 m**.

Wykonano bieżące prace remontowe na terenie dróg gminnych, w tym łatanie dziur w asfaltach mieszanką mineralno-asfaltową, uzupełniano dziury, ubytki żwirem, dokonywano koszenia poboczy oraz przycinki odrostów krzaków, czyszczenia ulic itp.

W roku 2024 zezwolenia na regularny przewóz osób nie posiadała żadna firma zewnętrzna. Przewóz ten odbywał się za pomocą autobusów własnych Gminy.

Długość czynnej sieci wodociągowej na początek i na koniec 2024 r. wynosiła 121 km. W przypadku sieci kanalizacyjnej dane przedstawiają się następująco 4,5 km na początek roku i 9,5 na koniec roku 2024 (dot. inwestycji rozbudowy kanalizacji POLSKI ŁAD). Dostęp do sieci wodociągowej w gminie posiada 99 % mieszkań. W przypadku sieci kanalizacyjnej, dane przedstawiają się następująco sieć kanalizacyjną posiadają tylko mieszkańcy miejscowości Grabowo, Grabowskie, Golanki i Świdry Dobrzyce co stanowi 47% gospodarstw domowych.

Na dzień 1 stycznia 2024r. ist.. 269 przyłączy kanalizacyjnych – 31 grudnia 2024 r. istniało 334 przyłączy do sieci kanalizacyjnej.

Na dzień 1 stycznia 2024 r. istniało 909 przyłączy do sieci wodociągowej, a na dzień 31 grudnia 2024 r. 1001 przyłączy.

W 2024 r. doszło do 15 awarii sieci kanalizacyjnej, których powodem było zapchanie się sieci. W związku z tym podjęto decyzje o przeczyszczaniu sieci kanalizacyjnej.

W 2024 r. doszło do 16 awarii sieci wodociągowej, których powodem było przerwanie sieci, bądź wyeksploatowanie się niektórych odcinków sieci. W związku z tym podjęto decyzje o natychmiastowej naprawie bądź wymianie wyeksploatowanego odcinka sieci wodociągowej.

VIII. Gospodarka mieszkaniowa

Łącznie w zasobie gminy znajdowało się, na dzień 1 stycznia 2024 r., 19 mieszkań, a na dzień 31 grudnia 2024 r. także 19 mieszkań.

Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania wynosiła 50 m², a ogółem, w przeliczeniu na jednego mieszkańca gminy – około 20 m².

Niewykorzystane były 4 mieszkania o powierzchni 204,44 m². Przyczyną niewykorzystania tych mieszkań było: brak złożonych podań o najem mieszkania.

Dochody z tytułu wynajmu lokali mieszkalnych (czynsz i inne opłaty) za 2024 r. wyniosły 33.868,56 zł.

W 2024 r. nie wszczynano postępowań eksmisyjnych, dotyczących opuszczenia lokali mieszkalnych, będących w zasobach gminy z powodu braku przesłanek.

Na dzień 1 stycznia 2024 r. zaległości w opłatach za mieszkania będące w zasobie gminy wynosiły łącznie 200,00 zł, a zaległe należności dotyczyły: 2 mieszkań.

W 2024 r. działania mające na celu zmniejszenie zaległości polegały na wystawianiu wezwań do zapłaty.

Na dzień 31 grudnia 2024 r. zaległości wyniosły 1491,16 zł i dotyczyły 2 mieszkań.

IX. Dostęp do informacji publicznej, petycje, skargi.

Do urzędu wpłynęło w 2024 r. 71 wniosków o udostępnienie informacji publicznej. Dotyczyły one:

- wydanych decyzji o warunkach zabudowy oraz decyzji środowiskowych,
- ochrony danych osobowych,
- zamówień publicznych,
- funkcjonowania młodzieżowych rad seniorów oraz młodzieżowej rady,
- farm wiatrowych oraz fotowoltaicznych,
- bezdomnych zwierząt,
- spraw finansowych.

W przypadku wszystkich wniosków informacja została udostępniona wnioskodawcy.

W 2024 roku wnioskodawcy nie składali skarg do sądów administracyjnych dostępu do informacji publicznej.

W roku sprawozdawczym wpłynęło 7 petycji. Dotyczyły one:

- wykonania rekonesansu w obszarze związanym z potrzebą planowania i koordynacji zadań związanych z promocją gminy,
- pozyskania bezzwrotnej dotacji w wysokości 50.000 zł,
- podjęcia przeciwdziałań w przypadku tworzenia na terenie gminy ośrodków dla imigrantów,
- sprzeciw wobec planowanej budowy biogazowni,

- likwidacji Szkoły Podstawowej w Konopkach-Monetach oraz w Surałach na rok szkolny 2025/2026,
- sprzeciw likwidacji Szkoły Podstawowej w Konopkach-Monetach oraz w Surałach – 2 szt.

Komisja Skarg, Wniosków i Petycji uznała petycje za bezzasadne.

W roku sprawozdawczym do Rady Gminy Grabowo nie wpłynęły skargi na działalność Wójta Gminy Grabowo.

X. Organizacje pozarządowe.

Przez 2024 r. funkcjonowało w gminie 12 organizacji pozarządowych działających w formie stowarzyszeń. 6 z nich to ochotnicze straże pożarne. Pozostałe to: Stowarzyszenie Sportowo-Jeździeckie im. 11 Pułku Ułanów Litewskich, Grabowskie Stowarzyszenie Wędkarskie, Towarzystwo Przyjaciół Gminy Grabowo, Koło Łowieckie Wicher, Koło Gospodyń Wiejskich w Surałach „Wiejskie inspiracje”, Koło Gospodyń Wiejskich w Grabowie „KGW u Wagów”

W ramach trybu małych dotacji, w 2024 r. nie wsparto realizacji imprez, ponieważ żadne stowarzyszenie nie złożyło wniosku.

Udostępniano organizacjom pozarządowym działającym na terenie gminy lokale na spotkania organizacyjne, na bieżąco aktualizowano bazę organizacji pozarządowych działających na terenie gminy Grabowo.

XI Ochrona Przeciwpożarowa

Na terenie Gminy Grabowo funkcjonuje 6 ochotniczych straży pożarnych: w Grabowie, Ciemiance, Surałach, Siwkach, Przyborowie i Konopkach-Białystok liczących **155** strażaków ochotników.

Liczebność poszczególnych jednostek i typy przedstawiały się następująco:

1. OSP Grabowo – 55 członków

Typ jednostki – JRG – posiada pojazdy takie jak Średni bojowy typu Jelcz i Volvo oraz Lekki Skoda SuperB

2. OSP Przyborowo – 18 członków

Typ jednostki – S – posiada pojazd Lekki Volkswagen T-4

3. OSP Siwki – 19 członków

Typ jednostki – S – posiada pojazd Lekki Nissan Pick Up

4. OSP Ciemianka – 20 członków

Typ jednostki – M

5. OSP Konopki Białystok – 22 członków

Typ jednostki – M

6. OSP Surały – 21 członków

Typ jednostki – M

Ochotniczych Straż Pożarna w Grabowie wchodzi w skład Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego

W 2024 r. OSP Grabowo brała udział w **82** zdarzeniach.

Wydatki związane z utrzymaniem jednostek OSP na terenie gminy wynoszą **215 259,25** zł w tym: utrzymanie kierowców zakup materiałów, energia, remonty i naprawy sprzętu, konserwacja, przeglądy, ubezpieczenia, zakup sprzętu ratowniczo-gaśniczego 25 000 zł.

Uzyskane dofinansowanie dla Jednostek OSP z terenu Gminy Grabowo opis ile źródła itp.

Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego – 25.000,00 zł z czego 5.000,00 zł dla OSP Grabowo, 4.000,00 zł dla OSP Siwki, 4.000,00 zł dla OSP Surały, 4.000,00 zł dla OSP Przyborowo, 4.000,00 zł dla OSP Ciemianka, i 4.000,00 zł dla OSP Konopki Białystok

Całkowity koszt pomocy finansowej brutto – 25.000,00 zł. Dofinansowanie 100 %

W ramach projektów zakupiono:

- 1) Ubrania specjalne
- 2) Motopompy szlamowe
- 3) Agregat prądotwórczy
- 4) Torbę medyczną R-1

Inna działalność OSP.- Organizacja 105- lecia OSP Grabowo, współorganizowanie kiermaszy, pikników i innych uroczystości plenerowych, udział w uroczystościach gminnych i kościelnych.

Wydatki związane z utrzymaniem jednostek OSP na terenie gminy wynoszą **215 259,25** zł w tym: utrzymanie kierowców zakup materiałów, energia, remonty i naprawy sprzętu, konserwacja, przeglądy, ubezpieczenia, zakup sprzętu ratowniczo gaśniczego 25 000 zł.

XI. Szkoły podstawowe i oddziały przedszkolne

W gminie w 2024 r. funkcjonowało 3 szkoły podstawowe: w Grabowie, w Surałach i Konopkach-Monetach.

1. Finansowanie.

Wydatki gminne na oświatę wynosiły **8 512 722,55** zł, z czego **4 190 685** zł (49,23%) pokryte zostało z subwencji oświatowej, przekazanej z budżetu państwa. Środki finansowe Gminy przeznaczone na system oświaty w 2024 r. to **4 322 037,55** zł.

W przeliczeniu na 1 ucznia wraz z oddziałami przedszkolnymi, wydatki na poszczególne szkoły kształtowały się następująco:

- 1) w Grabowie- **5 329 958,55** zł./ 238 uczniów , koszt na ucznia - **22 394,78** zł.
- 2) w Surałach -**1 444 541,76** zł./ 23 uczniów , koszt na ucznia - **62 806,16** zł,
- 3) w Konopkach-Monetach -**1 078 297,80** zł./ 30 uczniów , koszt na ucznia - **35 943,26** zł.

2. Liczebność uczniów i liczba oddziałów.

W 2024 r. szkole w Grabowie uczyło się łącznie 182 uczniów , (11 oddziałów) . Do jednej klasy (oddziału) średnio uczęszczało 17 osób.

W 2024 r. szkole w Surałach uczyło się łącznie 23 uczniów, 5 oddziałów), Do jednej klasy (oddziału) uczęszczało w 2023 r. średnio 4,6 osób.

W 2024 r. szkole w Konopkach-Monetach uczyło się łącznie 30 uczniów (kl. I, II, III, IV, V, VII, VIII) - (7 oddziałów). Do jednej klasy (oddziału) uczęszczało w 2024 r. średnio 4 osoby.

W 2024 r. szkołach podstawowych w klasach I - VIII w całej gminie uczyło się łącznie 235 uczniów.

3. Zatrudnienie nauczycieli, liczba godzin nauczycielskich, pracownicy administracji i obsługi

W poszczególnych szkołach zatrudniono:

- 1) Szkoła Podstawowa w Grabowie:

32 nauczycieli, w tym dyrekcja – 2 , nauczyciele pełnozatrudnieni – 18 , nauczyciele uzupełniający etat w innej szkole – 0 , nauczyciele niepełnozatrudnieni – 12,

Tygodniowa liczba godzin nauczycielskich – 595,5 + 30 godz. doradztwa zawodowego rocznie

Pracownicy administracji i obsługi – 15 (to jest administracja 3 osoby , obsługa 12 osób w tym 1 palacz na sezon grzewczy)

- 2) Szkoła Podstawowa w Surążach

W szkole zatrudniono: 10 nauczycieli, w tym dyrekcja - 1 , nauczyciele pełnozatrudnieni – 6, nauczyciel uzupełniający etat w innej szkole - 1, nauczyciele niepełnozatrudnieni – 2,

Tygodniowa liczba godzin nauczycielskich – 192,5 + 10 zajęć doradztwa zawodowego rocznie.

Pracownicy administracji i obsługi – 2 (woźna + konserwator (zatrudniony na umowę – zlecenie)

- 3) Szkoła Podstawowa w Konopkach-Monetach:

W szkole zatrudnionych jest: 13 nauczycieli, w tym 1 - dyrekcja, 4 nauczycieli pełnozatrudnionych, 1- nauczyciel uzupełniających etat w innej szkole, 7 - nauczycieli niepełnozatrudnieni,

Tygodniowa liczba godzin nauczycielskich - 145 + 10 zajęć doradztwa zawodowego rocznie

Pracownik obsługi – 1 (woźny zatrudniany na umowę zlecenie jako palacz w okresie grzewczym)

4. Ważniejsze prace remontowe i modernizacyjne w placówkach szkolnych

1) Szkoła Podstawowa w Grabowie:

- dostosowano pomieszczenia oddziałów przedszkolnych do wymagań ppoż. prawa oświatowego (wymieniono wykładziny podłogowe na te zgodne z certyfikatem ppoż., zamontowano w pomieszczeniach oświetlenie awaryjne , dokonano naprawy i konserwacji urządzeń ppoż. w pomieszczeniach), Komendant Powiatowy Straży Pożarnej w Kolnie wydał certyfikat spełnienia wymogów ppoż. i dopuszczający pomieszczenia oddziałów przedszkolnych przy naszej szkole do używania;
- skończono remont łazienek na II piętrze .
- z pomocą Rady Rodziców odnowiono i wyremontowano korytarz egzaminacyjny na II piętrze,
- Dokonano remontu i malowania pomieszczeń biblioteki szkolnej . Z funduszy przekazanych przez sponsora - Polenergia – zakupiono nowe meble do czytelní szkolnej i część do biblioteki .
- Remont (malowanie ścian i wykonanie nowego parkietu) i wyposażenie w nowe meble pokoju nauczycieli ,
- Remonty na kuchni szkolnej , pomieszczenia do zmywania i dezynfekcji naczyń , obieralni produktów oraz zakup nowych mebli do przechowywania naczyń i sztućców
- Cięcia pielęgnacyjne drzew i krzewów i czyszczenie i porządkowanie zieleni na placu szkolnym .
- Wymiana posadzek i wykładzin w salach 117, 302, oraz w salach i na korytarzu w budynku oddziału przedszkolnego .

2) Szkoła Podstawowa w Surałach:

- naprawa ławek i krzeseł;
- konserwacja i naprawa elementów konstrukcji na placu zabaw;
- naprawa mebli w klasach w miarę potrzeby;
- konserwacja okien i parapetów w budynku szkoły;
- wymiana i naprawa kranów i syfonów w toaletach;
- naprawa zamków i klamek,
- utrzymanie czystości wokół budynku i na placu szkolnym (koszenie trawy, przycinanie żywopłotu i inne prace pielęgnacyjne,

- malowanie górnego korytarza, pokoju nauczycielskiego, sali gimnastycznej i szatni,
- naprawa wykładzin podłogowych,
- naprawa i konserwacja kaloryferów i elementów grzewczych centralnego ogrzewania,
- wymiana oświetlenia w salach lekcyjnych,
- wyposażenie sali – Laboratoria przyszłości.

3) Szkoła Podstawowa w Konopkach-Monetach:

Wszystkie bieżące remonty zostały realizowane w ramach budżetu szkoły przez pracownika obsługi i polegały na odświeżeniu pomieszczenia szatni, jednej sali, częściowo sali gimnastycznej, odmalowaniu drzwi, naprawie uszkodzonych mebli i krzeseł jak również uzupełnienie braków w wykładzinie. Wykonano dodatkowe wymagane przepisami prawo wyjście ewakuacyjne z Sali oddziału przeszklonego.

5. Dowożenie i świetlice szkolne

Wydatki na dowożenie uczniów poniesione przez Gminę to **650 924,44 zł**, w tym wydatki inwestycyjne -zakup busa 210 000 zł.

W Szkole Podstawowej w Grabowie funkcjonują 2 świetlice z podziałem na kategorie wiekowe dzieci

W Szkole Podstawowej w Surałach świetlica szkolna jest czynna 2 godziny tygodniowo. Do świetlicy uczęszczało 16 dzieci.

6. Oddziały przedszkolne.

W 2024 roku na prowadzenie oddziałów przedszkolnych Gmina wydała **700 914,54 zł**. Dotacja z budżetu państwa wyniosła **178 596,39 zł**.

W 2024 r. w szkole w Grabowie funkcjonowały 3 oddziały przedszkolne. Do gminnych oddziałów przedszkolnych uczęszczało 58 dzieci.

W szkole w Surałach w 2024 r. funkcjonował 1 oddział przedszkolny do którego uczęszczało 2 dzieci.

W 2024 r. w Szkole Podstawowej w Konopkach-Monetach funkcjonował 1 oddział przedszkolny, do którego uczęszczało 5 dzieci.

Łącznie w 2024 r. funkcjonowały 5 oddziałów przedszkolnych przy szkołach podstawowych, w tym 3 przy szkole w Grabowie. Do gminnych oddziałów przedszkolnych uczęszczało razem 65 dzieci.

7. Osiągnięcia w nauce i sporcie.

1) Szkoła Podstawowa w Grabowie:

- 3 wyróżnienia w Powiatowym Konkursie Mistrz Ortografii ,
- nasza uczennica trenująca zapasy w Klubie Gwiazda ze Szczuczyna zdobyła tytuł wicemistrzyni Polski w zapasach juniorek w kategorii do 40 kg.
- Międzynarodowy Konkurs *Kangur Matematyczny*- uczestniczyło 10 uczniów-
- 3 wyróżnienia (do konkursu przygotowywała uczniów Pani E. Sokołowska pracując po zajęciach z nimi społecznie),
- Udział w zawodach sportowych szczebla powiatowego i wyżej (Sztafetowe biegi przełajowe, Sztafetowe biegi przełajowe ½ finałów wojewódzkich chłopcy i dziewczęta,
- Udział w konkursach przedmiotowych organizowanych przez Podlaskiego Kuratora Oświaty w Białymstoku Etap szkolny

2) Szkoła Podstawowa w Surałach:

- Powiatowy Konkurs Ortograficzny pt. „Mistrz Ortografii 2024” , wyróżnienia otrzymała uczennica: Magdalena Tarnacka
- Mistrzostwa Powiatu Kolneńskiego w Rachunku Pamięciowym Szkół Podstawowych
klasyfikacja drużynowa – I miejsce
klasyfikacja indywidualna – Magdalena Tarnacka – II miejsce Diana Radkowska – III miejsce, Julia Borawska – IV miejsce.
- Konkurs Podlaskiego Kuratora Oświaty z matematyki - etap szkolny.
- uczniowie szkoły w ramach współpracy z MŁUK „Gwiazda” Szczuczyn uczestniczyli w następujących zawodach sportowych osiągając następujące sukcesy w poszczególnych kategoriach wagowych:

- XXXV Memoriał im. Dąbrowskich Młodzików w zapasach w Białymstoku 25. 11.2024r
II Natalia Mroczkowska
III Mateusz Mroczkowski
- Międzywojewódzkie Mistrzostwa Młodzików i Młodziczek Regionu D w zapasach który odbył się 26.11.2024 r w Teresin:
V miejsce Mateusz Mroczkowski
III Natalka Mroczkowska
- Mistrzostwa Województwa Podlaskiego Młodzików w zapasach, który odbył się w Grajewie. 14. 12.2024r
V Mateusz Mroczkowski.
- Mistrzostwa Województwa Podlaskiego w sumo, który odbył się 21.12.2024 r. w Zabłudowie.
II miejsce Natalka Mroczkowska.

3) Szkoła Podstawowa w Konopkach-Monetach:

- 14.12.2024 Grajewo Mistrzostwo Województwa Podlaskiego Młodzików w zapasach stylu klasycznym.
I miejsce Piotr Zabielski, III miejsce Szymon Zabielski. 2. 07.12.2024\
- Białystok Podlaska Liga Zapaśnicza
I miejsce Piotr Zabielski, II Szymon Zabielski. 3. 01.12.2024 w Lubawie
- Bałtycka Liga Młodzików i Młodziczek w zapasach III miejsce Piotr Zabielski. 4. 24 11.2024
XXXV
- Międzynarodowy Memoriał im. Dąbrowskich w zapasach - III miejsce Szymon Zabielski, III miejsce Piotr Zabielski.
- 26.10.2024r. Międzywojewódzkie Mistrzostwa Młodzików i Młodziczek Rejonu D w zapasach. V miejsce Piotr Zabielski

8. Działalność wychowawcza i współpracy ze środowiskiem lokalnym.

1) Szkoła Podstawowa w Grabowie:

a) współpraca z GOK w Grabowie:

- pokazy zapaśnicze w szkole,
- zajęcia grup tanecznych z kl. 0 – III w GOK

- zajęcia wokalne dla uczniów kl. I do VIII
 - Szkoła udostępnia sale gimnastyczne dla grup zorganizowanych przy GOK na zajęcia zapaśnicze, aerobik i piłkę nożną
 - 81 lat NSZ, złożenie kwiatów na grobach żołnierzy i spotkanie w GOK z pracownikami IPN .
- b) współpraca z biblioteką gminną:
- Narodowe czytanie „Nad Niemnem”,
 - zajęcia otwarte dla przedszkolaków i uczniów kl. I – III.
- c) współpraca z Policją:
- bezpieczne ferie – pogadanka dla dzieci kl. 0 – III,
 - Cyberprzemoc w Internecie, odpowiedzialność karna – pogadanka dla ucz. kl. IV – VIII,
- d) akcje charytatywne:
- zbiórka nakrętek od butelek na rzecz ucz. niepełnosprawnego,
 - zbiórka darów na rzecz pogorzalców z naszej gminy,
 - udział w kiermaszu ozdób zorganizowanym przez GOK .
 - sprzątanie dla Polski po patronatem Premiera RP i MEN .
- e) współpraca z klubem Sportowym „Gwiazda” w Szczuczynie,
- nieodpłatne udostępnienie obiektów sportowych szkoły na zajęcia zapaśnicze .
 - pokaz walk karate w wykonaniu podopiecznych trenera .
- f) współpraca z Polenergią:
- firma przekazała szkole środki na zakup książek do biblioteki szkolnej – 1000 zł,
 - zakup nagród na konkurs ekologiczny - 1000,- zł,
 - zakup drzewek owocowych i krzewów ozdobnych na teren szkolny – 1177,90 zł,
 - zakup 3 monitorów interaktywnych – 23000 – zł,
 - zorganizowanie mikołajek w szkole z prezentami dla dzieci – 4000,- zł.
 - wyposażenie pokoju nauczycieli w nowe meble – 20000,- zł.

2) Szkoła Podstawowa w Surążach:

Organizatorem współpracy jest Dyrektor Szkoły opiekun Samorządu Uczniowskiego, wychowawcy i nauczyciele.

- a) współpraca z Parafią w Grabowie (Msza rozpoczynająca i kończąca rok szkolny)
- b) współpraca z Gminą Grabowo, Biblioteką Publiczną, OPS i GOK w Grabowie:
 - Ferie Zimowe
 - Marzec 2024 r. – udział uczniów w XII Edycji Biegu Tropem Wilczym
 - Dzień Mamy i Taty – organizacja uroczystości dla rodziców
- c) współpraca z Poradnię Psychologiczno- Pedagogiczną w Kolnie
- d) współpraca z Ośrodkiem Zdrowia w Grabowie
- e) współpraca z Policją i Strażą Pożarną w Grabowie
- f) współpraca z Powiatową Stacją Sanitarno- Epidemiologiczną w Kolnie
- g) współpraca z rodzicami

Dyrektor, wychowawcy klas oraz nauczyciele ściśle współpracowali z rodzicami w celu ujednolicenia oddziaływań pedagogicznych wobec dzieci, ustalenia priorytetów w pracy wychowawczej oraz oczekiwań rodziców wobec szkoły.

Realizowano to poprzez:

- zebrania ogólne i klasowe z rodzicami,
- spotkania i konsultacje indywidualne;
- kontakty telefoniczne e mailowe,
- korespondencję pisemną,
- aktywizowanie rodziców do współorganizowania imprez szkolnych klasowych.

Efektem współpracy z rodzicami była pomoc w przygotowaniu imprez klasowych, s szkolnych czy też realizacja akcji charytatywnych.

Całokształt pracy można śledzić na szkolnych mediach społecznościowych (Facebook).

3) Szkoła Podstawowa w Konopkach-Monetach:

Działalność wychowawcza mająca na celu realizację priorytetów Polityki Oświatowej przez nauczycieli jest realizowana na bieżąco przy współpracy z rodzicami oraz Radą Rodziców. Prowadzone są zajęcia, gdzie propagowane zdrowy styl życia (innowacja) oraz prawidłowe postawy etyczne i pro obywatelskie.

W ramach współpracy lokalnej zorganizowano Święto Rodziny, gdzie uczestniczyło ok. 50 osób zaprzyjaźnionych z szkołą, była Policja, Radni Gminy oraz Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Kolno.

Realizowano też projekty przeciwdziałające narkomani i uzależnieniom przy wsparciu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Grabowie.

XII. Biblioteka

W gminie funkcjonuje jedna biblioteka gminna. Księgozbiór na dzień 1 stycznia 2024 r. wynosił 11369 woluminów, zaś na koniec roku 11576 woluminów. W przeliczeniu na 1 mieszkańca, łączna liczba woluminów wynosiła 3,55 na dzień 1 stycznia 2024 roku oraz 3,63 na dzień 31 grudnia 2024. W 2023 roku biblioteka nie gromadziła zbiorów audiowizualnych.

Na koniec roku 2024 zarejestrowano liczbę 262 czytelników. W ciągu roku z usług poszczególnych bibliotek skorzystało 262 czytelników, którzy skorzystali łącznie z 2790 woluminów. W poprzednim roku wzbogacono zbiory biblioteki o m.in. następujące pozycje:

- literatura piękna dla dorosłych – 125 woluminów
- literatura piękna dla dzieci – 79 woluminów
- literatura popularnonaukowa – 3 woluminów

Biblioteka zatrudniała 1 pracownicę. W ciągu roku nie zmieniła się struktura zatrudnienia.

W bibliotece użytkowano 7 komputerów, w tym 3 komputerów z dostępem do szerokopasmowego Internetu. Biblioteka zapewniała katalog online oraz możliwość zdalnego składania zamówień.

W 2024 r. biblioteka gminna zorganizowała następujące wydarzenia:

- 1) 23 stycznia - 3 lutego 2024 r. – współorganizacja z Gminnym Ośrodkiem Kultury w Grabowie zimowego wypoczynku dla dzieci „Ferie 2024”:
 - zajęcia twórcze,
 - spektakl teatralny,
 - Bal Przebierańców 2024.

- 2) 03.03.2022r. „Tropem wilczym. Bieg Pamięci Żołnierzy Wyklętych”- koordynowanie prac związanych z organizacją uroczystości.
- 3) Lekcje biblioteczne i wycieczki wprowadzające do biblioteki. Systematycznie od początku roku szkolnego klasy nauczania początkowego oraz przedszkole raz w miesiącu uczestniczą w zajęciach przysposobienia bibliotecznego.
- 4) 24.04.2024r. W ramach finansowego wsparcia i współpracy z Grupą Energetyczną Polenergia trzydziestoosobowej grupie seniorów z gminy Grabowo zorganizowano udział w obchodach Niedzieli Palmowej w miejscowości Łyse
- 5) 29.06.2024 roku dla trzydziestoosobowej grupy seniorów zorganizowano wyjazd na wycieczkę do Warszawy. W programie znalazło się zwiedzanie Zamku Królewskiego, obiad oraz spektakl w teatrze Kwadrat.
- 6) 13.07.2024 roku zorganizowano Piknik Rodzinny z Naturą. W programie wydarzenia znalazło się wiele atrakcji dla całych rodzin, min. zabawy z animatorami, malowanie twarzy, rodzinne quizy i zabawy, dmuchane zjeżdżalnie dla dzieci, pokazy strażackie, pianaparty, oraz konkurs na najlepsze przebranie w element natury. Nie zabrakło też ekologicznego poczęstunku przygotowanego przez Koło Gospodyń Wiejskich w Surałach.
- 7) Także w ramach darowizny Polenergii na zadanie Klimatycznego Czytania do biblioteki zakupiono książki popularnonaukowe, które wykorzystane zostaną do promowania środowiska i przyrody wśród najmłodszych czytelników biblioteki; także w przedszkolu.
- 8) 17.09.2024 roku odbyła się 13 edycja Narodowego Czytania. Tym razem wspólnie z Gminnym Ośrodkiem Kultury w Grabowie, Szkołą Podstawową w Surałach i Szkołą Podstawową w Konopkach-Monetach podjęliśmy się niełatwej lektury „Kordiana” Juliusza Słowackiego. Dzięki wyjątkowej scenografii i aranżacji oraz pięknej prezentacji tekstu w wykonaniu nauczycieli i uczniów wymienionych szkół, mogliśmy uczestniczyć w ujmującym widowisku.
- 9) 22.10.2024 w ramach akcji „Nie samą książką człowiek żyje” odbyły się warsztaty dla dzieci- uczniów nauczania początkowego „Budowanie odporności dietą. Podstawy zasad zdrowego żywienia przedstawiła dzieciom dietetyk mgr Ewa Dmochowska – Lipka z Poradni Dietetycznej Vitaline w Łomży.
- 10) ramach propagowania aktywności fizycznej w utrzymaniu dobrego stanu zdrowia zorganizowano zajęcia Fitness dla kobiet. Zajęcia dofinansowano w ramach umowy darowizny Polenergii.

1) Ponadto Biblioteka wspólnie z samorządem aktywnie współuczestniczyła w organizacji uroczystości patriotyczno-religijnych, min.

- „Pamięć Września 39”,
- uroczystości 11 listopada upamiętniających odzyskanie Niepodległości przez Polskę.

W wydarzeniach tych wzięło udział około 600 osób. Biblioteki poniosły w związku z tymi wydarzeniami wydatki w kwocie 35 tys. zł.

W 2024 roku w ramach dotacji podmiotowej na działalność Biblioteki wydano 160 335 zł.

W 2024 r. Biblioteka złożyła 1 wniosek o dofinansowanie ze źródeł zewnętrznych na następujące projekty:

„Mała książka wielki człowiek”

W 2024 roku Biblioteka Publiczna Gminy Grabowo pozyskała darowiznę ogółem w kwocie 20762 zł., w tym:

- darowizna od Grupy Energetycznej Polenergia z przeznaczeniem na zajęcia i warsztaty dla dzieci, organizację zajęć i wycieczki seniorów do Warszawy, zajęcia sportowe dla kobiet oraz organizację „Pikniku Rodzinnego z Naturą”, zakup książek o ekologii - 19 962 zł.
- darowizna od Banku Spółdzielczego w Kolnie na zakup nagród w „Międzyszkolnym konkursie wiedzy o cukrzycy i zdrowym stylu życia”, organizowanym przy współpracy z Grabowskim Kołem Diabetycznym- 800 zł.

XIII. Ośrodek kultury

W 2024 r. Gminny Ośrodek Kultury w Grabowie zorganizował 38 wydarzeń w zakresie upowszechniania kultury. Złożyły się na nie:

- 7 koncertów
- 5 imprez turystyczne i sportowo-rekreacyjne (wyjazdy na lodowisko, do kina, kulig)
- 3 konkursy artystyczne
- 1 pokaz teatralny,
- 12 warsztatów artystycznych.
- 3 widowiska teatralno-muzyczne

Inne:

- Impreza II Grabowski Korowód Pisankowy
- Objazdowe spotkanie z Mikołajem
- Narodowe Czytanie
- 3 konkursy sportowe i komputerowe

W wykazanych wydarzeniach wzięło udział ok. 1900 mieszkank i mieszkańców, w tym w

- Widowiskach teatralno-muzycznych – 500 osób
- Koncertach – 420 osób
- Imprezach turystycznych i sportowo-rekreacyjnych – 150 osób,
- Warsztatach artystycznych – 120 osób
- Konkursach artystycznych – 20 osób

Inne:

- II Grabowski Korowód Pisankowy – 250 osób
- Akcja malowania pisanek w 3 szkołach gminnych – ok 200 osób.
- Objazdowe spotkanie z Mikołajem – 100 osób
- Narodowe Czytanie- 50 osób
- Konkursy sportowe i komputerowe – 62 osoby

Do najważniejszych organizowanych wydarzeń kulturalnych w 2024 roku można zaliczyć:

1. II Grabowski Korowód Pisankowy impreza nawiązująca do tradycji wielkanocnych, poprzedzona akcją malowania pisanek w 3 szkołach gminnych, warsztatami tworzenia palm i dekorowania pisanek. Finałem jest uroczysty korowód z pisankami ulicami kpt. Gątkiewicza i Placu 3 Maja. Korowodowi towarzyszy kiermasz Wielkanocny. Koszt organizacji ok 12. 000 zł, w tym środki z darowizn ok. 6 000 zł.
2. Realizację multimedialnego widowiska połączonego z żywym planem „Opowieści o nas” inspirowanego historią gminy Grabowo. W widowisku wzięło udział ok 60 wykonawców działających przy Gminnym Ośrodku Kultury. Na realizację widowiska złożyły się warsztaty tańca współczesnego, śpiewu chóralnego i solowego, szkolenia z zakresu tworzenia animacji i wizualizacji cyfrowych. Zadanie było dofinansowane z programu KPO dla Kultury. Kwota dofinansowania wyniosła 37, 749 zł a wkład własny 14 425 zł. Zadanie dofinansowano również w kwocie 4000 zł darowizną z Farmy Wiatrowej Grabowo. W ramach zadania zakupiono również laptop, kamerę cyfrową i dysk pamięci oraz założono stronę internetową.

3. Realizację multimedialnego widowiska „Matka Natura- Natura Matki” w oparciu o zdjęcia powstałe podczas plenerowych sesji fotograficznych zorganizowanych dla 8 rodzin z gminy Grabowo. Koszty realizacji 5200 zł, dofinansowano z darowizny Farmy Wiatrowej Grabowo w kwocie 4.500 zł.

GOK organizował stałe zajęcia dla następujących grup tematycznych:

Zajęcia muzyczno-wokalne dla 14 osobowej grupy dzieci i młodzieży, prowadzone dwa razy w tygodniu po 2,5 godziny. Zajęcia prowadziła instruktorka Julita Kaczyńska. Roczny koszt – 32.500 zł

Zajęcia wokально-muzyczne dla zespołu Grabowianie, prowadzone raz w tygodniu, po 2 godziny przez instruktora Pawła Podeszwika. Roczny koszt zajęć – 15 600 zł

Treningi zapaśnicze dla 12 osobowej grupy dzieci i młodzieży, prowadzone 2 razy w tygodniu po 1,5 godziny. Roczny koszt – 15 000 zł

GOK zatrudniał 2 osoby i 3 osoby na umowę-zlecenie , dotyczące prowadzenie zajęć wokalnych dla dzieci, młodzieży, za prowadzenia zajęć wokально-muzycznych z grupą Grabowianie , prowadzenie zajęć sportowych – zapaśniczych dla dzieci i młodzieży

W 2024 r. GOK złożył wniosek o dofinansowanie ze źródeł zewnętrznych na projekt dotyczący realizacja multimedialnego widowiska połączonego z żywym planem „Opowieści o nas” inspirowanego historią gminy Grabowo, na które uzyskał dofinansowanie zewnętrzne w kwocie 37, 749 zł

W 2024 roku w ramach dotacji podmiotowej na działalność GOK wydał 350.886.78 zł.

XIV. Przedsiębiorcy

W 2024 r. zarejestrowano w gminie, w rejestrze REGON, 3 nowych przedsiębiorców. Najczęściej przedmiotem działalności tychże przedsiębiorstw była działalność usługowa wspomagająca produkcję roślinną oraz usługi transportowe oraz roboty budowlane wykończeniowe.

Liczba wszystkich zarejestrowanych przedsiębiorców na dzień 31 grudnia 2024 r. wynosiła 78 przedsiębiorców.

Wśród 78 zarejestrowanych przedsiębiorców to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. Nie ma zarejestrowanych osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych, prowadzących działalność gospodarczą.

W 2024 r. wyrejestrowano 2 przedsiębiorców.

XVI. Ochrona środowiska

Z oczyszczalni ścieków komunalnych korzystało na początek roku 2024 r. **39 %** gospodarstw domowych. Natomiast na koniec 47%. Ponadto dowieziono do oczyszczalni ścieki bytowe od **21 %** gospodarstw domowych spoza Grabowa.

Według danych GUS w 2024 r. na 1 mieszkańca przypadało w Polsce średnio **355 kg** odpadów.

Na dzień 1 stycznia 2024 r. na 1 mieszkańca gminy przypadało **197** odpadów, z tego **44 kg** selektywnie zebranych odpadów komunalnych oraz **153 kg** zmieszanych odpadów komunalnych, zaś pod koniec roku dane te przedstawiały się następująco: na 1 mieszkańca gminy przypadało **212 kg** odpadów, z tego **70 kg** selektywnie zebranych oraz **142 kg** zmieszanych.

W 2024 r. nie odnotowano dni, w których przekroczone zostały 24-godzinny poziom dopuszczalny dla pyłu PM 10.

Na dzień 1 stycznia 2024 r. szacowano, że 196 mieszanek i mieszkańców Gminy Grabowo (Świdry-Dobrzyce – 112, Łubiane – 42, Stawiane – 42) narażonych było na hałas drogowy z drogi S 61 w czasie sezonu urlopowego, według ministerialnych przedziałów przekroczeń, zaś na dzień 31 grudnia 2024 r. zagrożeniem dotkniętych było 191 osób.

W 2024 r. przeprowadzono pięć kontroli w zakresie przestrzegania przepisów dotyczących ochrony środowiska pozostających w kompetencjach organów gminy, w ramach których wykonywano odpowiednie czynności kontrolne, tj. oględziny. Kontrole zostały przeprowadzone w związku z podejrzeniem zanieczyszczenia powierzchni ziemi. W wyniku przeprowadzonych kontroli ustalono, że nie zostały naruszone przepisy o ochronie środowiska.

Usuwanie wyrobów zawierających azbest.

Na dzień 31 grudnia 2024 r. na terenie gminy Grabowo wg inwentaryzacji pozostało do unieszkodliwienia 4 986 221 kg azbestu.

XVII. Planowanie przestrzenne

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Grabowo, które zostało przyjęte uchwałą Nr VI/41/03 Rady Gminy Grabowo z dnia 16 lipca 2003 r. Do końca 2024 r. nie dokonano zmian studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania Gminy Grabowo. Ostatnia ocena aktualności została dokonana w 2009 r.

Dotychczas dokonano trzech zmian studium Gminy i tak:

- w 2009 r. pod tereny rekreacyjno-wypoczynkowe przy stawach i na terenie działki naprzeciw ośrodka zdrowia,
- w 2010 pod tereny farm wiatrowych,
- w 2012 r. pod tereny linii elektroenergetycznej wysokiego napięcia 400 kV.
- w 2021 r. nie było wniosków o zmianę studium,
- w 2022 nie było wniosków o zmianę studium,
- w 2023 nie było wniosków o zmianę planów miejscowych, natomiast złożony został 1 wniosek o uchwalenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla fragmentów obrębów Grabowo, Konopki-Białystok, Konopki-Monety, Kurkowo, Rosochate oraz Skroda Wielka pod lokalizację elektrowni wiatrowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą oraz terenami komunikacji. Maksymalna całkowita wysokość pojedynczej elektrowni: 250 m moc powyżej 500 kW.
- w 2024 r. nie było wniosków o zmianę studium

Gmina Grabowo posiada cztery obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego obejmujące tereny wskazane przy zmianach studium. Łączna powierzchnia planów miejscowych wynosi ok. 1088 ha.

W roku 2024 nie było wniosków o uchwalenie planu miejscowego..

W roku 2024 wszczęto procedurę uchwalenia Planu Ogólnego Gminy Grabowo.

W roku 2024 na terenie Gminy Grabowo na obszarach nieobjętych miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego wydano 4 decyzje lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz 27 decyzji o warunkach zabudowy co stanowi niewielkie odchylenie od średniej liczby

wydawanych decyzji w latach ubiegłych, która wynosi dla decyzji lokalizacyjnych ok. 3 dla decyzji o warunkach zabudowy ok. 30.

XVIII. Sprawy obywatelskie

Urząd Gminy Grabowo w 2024 r. wydał łącznie 27 decyzji o warunkach zabudowy i lokalizacyjnych.

Przeciętny czas oczekiwania na uzgodnienia i wydanie decyzji wynosił 75 dni.

Wójt Gminy Grabowo w 2024 r. wydał łącznie 8 decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Niniejsze decyzje zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r., poz. 1839 ze zm.) dotyczyły przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Przeciętny czas oczekiwania na uzgodnienia i wydanie decyzji wynosił 2-3 miesiące.

Wójt Gminy Grabowo w 2024 r. wydał trzy decyzje na podstawie ustawy o prawie wodnym.

W Urzędzie Stanu Cywilnego w Grabowie w okresie 01.01.2024r. – 31.12.2024r. podjęto następujące czynności administracyjne

- wydano 236 dowodów osobistych,
- sporządzono 31 aktów stanu cywilnego,
- wydano 280 aktów stanu cywilnego,
- dokonano migracji 363 aktów stanu cywilnego .

XIX. Podsumowanie.

2024 r. był rokiem szczególnym w działalności Gminy Grabowo. Wydatki na zadania inwestycyjne i majątkowe były rekordowo wysokie i wyniosły 22 876 447,13 zł. Stanowiło to 49 % wszystkich wykonanych wydatków gminy w 2024 r.

Przełożyło się to przede wszystkim na wykonanie i zakończenie 11 inwestycji drogowych o łącznej długości 12,86 km i łącznej wartości 19 952 431,21 zł. Część wydatków na w/w inwestycje drogowe poniesiono w roku 2023.

Zakończono inwestycję w zakresie infrastruktury wodno-kanalizacyjnej obejmującą rozbudowę i przebudowę sieci wodociągowo – kanalizacyjnej, stacji uzdatniania wody i oczyszczalni ścieków na terenie gminy Grabowo.

Zakończono inwestycję w zakresie infrastruktury wodno-kanalizacyjnej obejmującą rozbudowę i przebudowę sieci wodociągowo – kanalizacyjnej, stacji uzdatniania wody i oczyszczalni ścieków na terenie gminy Grabowo.

W 2024 r. zrealizowano ostatni etap inwestycji polegającej na budowie kanalizacji sanitarnej dla miejscowości Golanki – Grabowskie - Świdry-Dobrzyce oraz przebudowie sieci wodociągowej w miejscowości Grabowo.

W oparciu o środki finansowe Wojewody Podlaskiego i własne wykonano częściową termomodernizację świetlic wiejskich w Chełchach, Siwkach i Konopkach-Monetach.

Wykonano częściowo przebudowę, renowację i remont budynku dworu w Grabowie na kwotę 1 490 538,32 zł.

W/w zadania inwestycyjne w dużej części sfinansowano ze środków zewnętrznych w ramach Programu Inwestycji Strategicznych Polski Ład, Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych, Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg czy przez Samorząd Wojewódzki.

Ogólna ocena realizacji zadań Gminy Grabowo nałożonych ustawami oraz wynikających z zawartych porozumień jest pozytywna. Gmina posiada dobrze zorganizowaną strukturę organizacyjną obejmującą Urząd Gminy jednostki organizacyjne i instytucję kultury, z czytelnym podziałem kompetencji, co umożliwiała pełną realizację zadań gminy.

Również zadania realizowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej w zakresie pomocy społecznej i świadczeń rodzinnych są wykonywane właściwie pomimo coraz większego zakresu zadań.

Dzięki zaangażowaniu pracowników i społeczności lokalnej aktywnie działa Klub Senior+ w Chełchach.

Na terenie Gminy działają instytucje kultury: Gminny Ośrodek Kultury i Biblioteka Publiczna Gminy oraz placówki oświaty gminnej.

Na sytuację finansową Gminy miał wpływ poziom dofinansowania oświaty z budżetu państwa. Subwencja przyznawana gminie co roku maleje, a samorządy w coraz większym stopniu muszą dokładać środki własne do utrzymania oświaty. Przekazana subwencja oświatowa nie uwzględniała kosztów utrzymania placówek oświatowych oraz bieżących remontów.

Pomimo różnych trudności zarówno Gminy Grabowo jak i podległe jej jednostki organizacyjne w roku 2024 sprawnie i w miarę swoich możliwości finansowych realizowały przypisane im zadania ze szczególnym uwzględnieniem zadań inwestycyjnych.

WOJT
mgr Andrzej Piętka

